

Investigating the Role and Position of Privacy in Iranian Housing Architecture Studies¹

Case Study: Scientific and Research Articles Published from 2007 to 2024

Seyyed Hossein Hosseini

Ph.D. Candidate, Department of Art and Architecture, Bi.c., Islamic Azad University, Birjand, Iran.

Reza Mirzaei²

Assistant Professor, Department of Art and Architecture, Bi.c., Islamic Azad University, Birjand, Iran.

Seyyed Mehdi Maddahi

Assistant Professor, Department of Architecture, Khavaran Higher Education Institute, Mashhad, Iran.

Introduction

Privacy (Mahramiyat) is a fundamental concept in Iranian-Islamic culture and has strongly shaped traditional Iranian residential architecture. It encompasses privacy, territoriality, introversion, control of visual and physical access, spatial hierarchy, and the organization of relationships among residents. Although privacy has remained a recurring theme in architectural and urban studies in Iran, existing research has not been systematically evaluated in terms of effect magnitude, methodological orientations, and research gaps. This study aims to investigate the position and significance of privacy in research on Iranian residential architecture, examine the influence of research type, research approach, and data-collection method on the interpretation of privacy, and identify neglected areas in the literature published between 1386 and 1403 (2007-2024).

Materials and Methods

This applied study employed a descriptive-analytical design based on a systematic review and meta-analysis. Relevant scientific and research articles were identified through targeted searches using the keyword "privacy" (Mahramiyat) in Iranian databases, including Magiran, SID, Noormags, and the Comprehensive Humanities Portal, using Publish or Perish. From an initial pool of 136 records, studies were screened according to predefined inclusion and exclusion criteria and the PRISMA procedure; ultimately, 42 eligible studies were included in the analysis. Screening reliability was assessed using Cohen's kappa, and extracted data were independently checked. A coding form was used to record publication year, research topic, variables, research type, research approach, and data-collection method. Effect sizes were converted to correlation coefficients and analyzed using Comprehensive Meta-Analysis (CMA). Random-effects and fixed-effects models were estimated, and heterogeneity was assessed using Q , I^2 , τ , and τ^2 statistics. Subgroup analyses were conducted according to research type, research approach, and data-collection method. Robustness was examined using Rosenthal's fail-safe N , funnel-plot symmetry, and Egger's regression test.

Results and Discussion

The meta-analysis demonstrated a strong and statistically significant overall effect of privacy across

1. This article is derived from the 1st author's doctoral dissertation entitled "Explaining the Pattern Language of Privacy Derived from Traditional Gilan Houses to Develop Responsive Solutions in Urban Development (Marginalized Areas)" which is currently being prepared in the Islamic Azad University, Birjand Branch, under the supervision of the 2nd author and the advisory support of the 3rd author.

2. Corresponding author, +989153074429 rezamirzaei@iau.ac.ir <https://orcid.org/0000-0001-8769-0275>

the reviewed studies. The pooled effect size under the random-effects model was 3.317 (SE = 0.138), with a 95% confidence interval of 3.047-3.588 and $Z = 24.055$ ($p < 0.001$). The fixed-effects estimate was similarly high (3.393), indicating substantial stability of the overall finding. Thus, privacy is a significant factor associated with spatial organization and environmental quality. The heterogeneity test was significant ($Q = 106.332$, $p < 0.001$), and $I^2 = 61.44\%$ indicated moderate-to-high heterogeneity, reflecting genuine differences among studies in context, scale, residential pattern, cultural and social conditions, operational definitions, and analytical procedures. Subgroup analysis showed that qualitative studies had the highest pooled effect size (3.625), followed by quantitative studies (3.424), whereas mixed-method studies yielded a lower but still substantial effect (2.651). This suggests that privacy has both measurable spatial and subjective experiential dimensions. Among research approaches, comparative studies showed the highest effect size (approximately 3.74), indicating that comparisons between traditional and contemporary or indigenous and non-indigenous residential patterns have greater capacity to reveal the role of privacy. Descriptive-analytical studies showed the lowest effect among the principal approaches (approximately 2.936), suggesting that description alone is less capable of explaining the multidimensional nature of privacy.

Regarding data-collection methods, interview-based studies produced the highest effect size (3.814), emphasizing the importance of residents' experiences, perceptions, and meanings. Questionnaire-based studies also showed a strong effect (approximately 3.66), whereas field and observational methods produced lower estimates (approximately 2.92).

The robustness analysis further strengthened confidence in the findings. Rosenthal's fail-safe N indicated that 3,510 additional studies with null effects would be required to render the overall result non-significant. The funnel plot was relatively symmetrical, and Egger's regression was non-significant ($p = 0.5095$), indicating no significant publication bias.

Despite the strong overall evidence, the literature is characterized by an excessive concentration on traditional and historical housing, while contemporary apartments, residential complexes, and urban living environments receive comparatively less attention. The limited availability of quantitative indicators for measuring privacy in new residential settings and the underuse of mixed-method approaches remain important methodological gaps.

Conclusion

The findings confirm that privacy occupies a central and statistically significant position in Iranian residential architecture research and should be understood as a multidimensional spatial, behavioral, perceptual, cultural, and social phenomenon. The high and stable overall effect, together with the results of subgroup analyses, demonstrates that privacy is most effectively understood when physical organization is considered alongside residents' lived experience and perception. Comparative and interview-based approaches appear particularly valuable for revealing dimensions that may remain hidden in purely descriptive or observational studies. Future research should move beyond the predominant focus on traditional housing and examine how principles of privacy can be adapted to contemporary residential forms, apartment complexes, and changing lifestyles. Developing standardized quantitative indicators and integrated mixed-method analytical frameworks can provide a stronger basis for assessing privacy and translating its principles into contemporary architectural and urban design.

واکاوی نقش و جایگاه حریمیت در مطالعات معماری مسکن ایران^۱ (نمونه موردی: مقالات علمی و پژوهشی منتشر شده از سال ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۳)

سید حسین حسینی

دانشجوی دکتری، گروه هنر و معماری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران.

رضا میرزائی^۲

استادیار، گروه هنر و معماری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران.

سید مهدی مداحی

استادیار، گروه معماری، موسسه آموزش عالی خاوران، مشهد، ایران.

چکیده

مفهوم حریمیت به عنوان یکی از ارکان اصلی فرهنگ ایرانی-اسلامی، نقش تعیین کننده ای در شکل گیری معماری مسکن سنتی ایران داشته است. با وجود این، تحولات معاصر از جمله فشارهای اقتصادی و گرایش به الگوهای سکونت غربی، باعث کمرنگ شدن توجه به این اصل در طراحی مسکن امروز شده اند. این پژوهش با هدف واکاوی نقش و جایگاه مفهوم حریمیت در مطالعات معماری مسکن ایران، به مرور نظام مند مقالات علمی-پژوهشی منتشر شده در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۳ می پردازد. پس از جستجو و غربالگری اولیه در پایگاه های اسنادی داخلی، ۴۲ مقاله واجد شرایط انتخاب و با استفاده از نرم افزار CMA^۲ مورد تحلیل کمی قرار گرفتند. یافته ها حاکی از جایگاه برجسته و اثرگذاری قوی و معنادار حریمیت (با اندازه اثر ۳.۳۱۷) در مقاله های پژوهشی این حوزه است. تحلیل زیرگروه ها نشان داد پژوهش های کیفی و با رویکرد تطبیقی، بیشترین اندازه اثر را در برآورد اهمیت حریمیت داشته اند. هم چنین، روش های گردآوری داده مبتنی بر مصاحبه، عمق بیشتری در آشکارسازی ابعاد ذهنی و تجربی این مفهوم نشان دادند. با وجود تأیید گسترده نقش حریمیت، شکاف های پژوهشی از جمله تمرکز بیش از حد بر مسکن سنتی، کم توجهی به فضاهای معاصر و نبود شاخص های استاندارد کمی برای سنجش حریمیت در شرایط جدید سکونت شناسایی شد. نتایج بر ضرورت گسترش مطالعات به بسترهای مسکن معاصر و توسعه ابزارهای تحلیلی تلفیقی تأکید دارد.

واژه های کلیدی: حریمیت، کالبد معماری، حریم خصوصی، مسکن.

۱. این مقاله برگرفته از رساله دکتری نگارنده اول با عنوان «تبیین زبان الگو حریمیت مستخرج از خانه های سنتی گیلان به منظور دستیابی به راهکارهای پاسخگو در طرح توسعه شهری (مناطق حاشیه نشین)» است که در دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند به راهنمایی نگارنده دوم و مشاوره نگارنده سوم در حال تدوین است.

۲. نویسنده مسئول: ۰۹۱۵۳۰۷۴۴۲۹ rezamirzaei@iau.ac.ir https://orcid.org/0000-0001-8769-0275

مقدمه

پیشرفت در هر رشته علمی مستلزم اتخاذ رویکردی نظام‌مند، عقلانی و مبتنی بر بازانديشی مستمر در دانش موجود است. این فرآیند نه تنها پاسخ‌گویی به مسائل و چالش‌های روز را دربر می‌گیرد، بلکه مستلزم بازخوانی و تحلیل انتقادی الگوها، مفاهیم و روندهایی است که در طول زمان توسط اندیشمندان آن حوزه شکل گرفته‌اند. از این طریق می‌توان ضمن تکمیل بنیان‌های نظری، زمینه لازم را برای توسعه کاربردهای عملی و جهت‌دهی به پژوهش‌های آینده فراهم ساخت. درواقع، مطالعه منظم مباحث نظری و پژوهشی به پژوهشگر امکان می‌دهد تا با نگاهی عمیق‌تر به مسائل بنگرد و راه‌کارهای نوینی برای پاسخ به نیازهای پیچیده معاصر ارائه دهد (شاه‌حسینی، خندانی و کوره‌پز، ۱۴۰۱).

در دنیای معاصر، گسترش علم و فناوری تمامی ابعاد زندگی انسان را تحت‌تأثیر قرار داده و برنامه‌ریزی مبتنی بر دانش، تحولات بنیادینی را در سطوح مختلف اجتماعی، اقتصادی و کالبدی رقم زده است. جوامع امروزی بیش‌ازپیش به نظام‌های علمی سازمان‌یافته وابسته‌اند؛ این امر ضرورت بازنگری در ساختار، کارکرد و کیفیت نظام‌های پژوهشی را دوجندان می‌سازد. در این میان، ارتقای کیفیت پژوهش، تقویت رویکردهای بین‌رشته‌ای و بهره‌گیری از روش‌های تحلیلی پیشرفته می‌تواند نقش مؤثری در حل مسائل پیچیده و دستیابی به توسعه‌ای پایدار و دانش‌محور ایفا کند.

در بستر معماری و شهرسازی ایران، مفهوم «محرّمیت» به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های بنیادین پایداری فرهنگی و اجتماعی، ریشه در باورها، ارزش‌ها و آموزه‌های دینی جامعه ایرانی - اسلامی دارد و به‌صورت عمیق در شکل‌گیری فضاهای معماری، به‌ویژه مسکن نمود یافته است. اصل محرّمیت در معماری سنتی ایران، دربرگیرنده مفاهیمی هم‌چون حریم خصوصی،

درون‌گرایی، رعایت حقوق همسایگی و تأمین آرامش روانی ساکنان است و بستری برای ایجاد احساس امنیت، آسودگی و تعلق مکانی فراهم می‌سازد (پورحیدر و پوراشمنان، ۱۳۹۹). از این منظر، محرّمیت را می‌توان فرآیند کالبدبخشی به فضا به‌گونه‌ای دانست که هم حریم کالبدی (امنیت فضایی) و هم حریم معنایی (آرامش و رضایت روانی) ساکنان را تضمین نماید.

در میان انواع فضاهای معماری در شهرهای ایرانی - اسلامی، خانه، بیش‌ترین تجلّی مفهوم محرّمیت را به خود اختصاص داده است. آموزه‌های فرهنگی و دینی، طراحان خانه‌های سنتی را به‌سوی الگوهایی سوق داده‌اند که در آن‌ها، کنترل دید، تفکیک فضاهای عمومی و خصوصی و رعایت سلسله‌مراتب فضایی نقش محوری داشته؛ به‌گونه‌ای که نه تنها غریبه‌ها بر فضای داخلی اشراف نداشته باشند، بلکه حریم اعضای خانواده نیز به‌درستی سازمان‌دهی شود (کاظم‌زاده و میردریگوندی، ۱۳۹۹). این ویژگی‌ها سبب شده که خانه‌های سنتی ایران به‌عنوان نمونه‌های موفق از انطباق کالبد معماری با ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی شناخته شوند.

با این حال، در معماری مسکن معاصر ایران، تحت‌تأثیر عواملی هم‌چون فشارهای اقتصادی، افزایش تراکم، تغییر الگوهای سکونت و گرایش به الگوهای وارداتی، توجّه به اصول فرهنگی به‌ویژه محرّمیت به‌تدریج کمرنگ شده است. در بسیاری از نمونه‌های مسکن امروز، حریم خصوصی و سلسله‌مراتب فضایی، قربانی الزامات اقتصادی و عملکردی شده و فضاهایی شکل گرفته‌اند که با فرهنگ زیست‌بومی و انتظارات ساکنان هم‌خوانی کامل ندارند. این درحالیست که همچنان در ادراک عمومی، خانه‌های سنتی به‌عنوان الگوهایی مطلوب از نظر کیفیت فضایی و آرامش روانی شناخته می‌شوند. ازاین‌رو، بازخوانی و تحلیل نظام‌مند مطالعات انجام‌شده پیرامون

مفهوم حریمیت می‌تواند نقش مهمی در بازاندیشی الگوهای طراحی مسکن معاصر ایفا کند.

در این مقاله، معماری مسکن ایران به‌عنوان نظامی چندمقیاسی تعریف می‌شود که واحد مسکونی، فضاهای نیمه‌خصوصی، محله و ساختارهای کالبدی - اجتماعی مرتبط با سکونت را دربر می‌گیرد. با وجود گسترش مطالعات مرتبط با حریمیت در معماری و شهرسازی ایران، هنوز تصویری جامع از روند تولید دانش در این حوزه، میزان تأثیرگذاری یافته‌های پژوهشی و نحوه بازنمایی مفهوم حریمیت در چارچوب‌های روش‌شناختی ارائه نشده است. افزون‌بر این، مشخص نیست که تمرکز پژوهش‌های موجود بر چه زمینه‌ها و مقیاس‌هایی استوار است و چه خلأها و نابرابری‌هایی در ادبیات پژوهش قابل‌شناسایی است. از این‌رو، پژوهش حاضر با بهره‌گیری از مرور نظام‌مند مطالعات منتشرشده در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۳، درصدد است تا ضمن تبیین جایگاه مفهوم حریمیت در روند انتشار مقالات حوزه معماری و شهرسازی ایران، تأثیر نوع پژوهش، رویکرد پژوهشی و روش‌های گردآوری داده‌ها را بر تفسیر نقش حریمیت بررسی کرده و براساس نتایج حاصل از تحلیل مطالعات، زمینه‌های مغفول و شکاف‌های موجود را در پژوهش‌های مرتبط با حریمیت در معماری مسکن ایران شناسایی نماید.

چارچوب نظری

حریمیت از مفاهیم اساسی در مطالعات مسکن و محیط سکونت است که به حفظ قلمرو شخصی، کنترل دسترسی دیگران و صیانت از حریم افراد اشاره دارد (محتشم و حمزه‌نژاد، ۱۳۹۴). این مفهوم در تنظیم روابط اجتماعی و نحوه تعامل ساکنان با محیط پیرامون نقش تعیین‌کننده‌ای داشته است. از منظر روان‌شناسی محیطی، این مفهوم با توانایی افراد در مدیریت ارتباط با دیگران و کنترل میزان

دسترسی بصری، شنیداری و رفتاری به فضای زندگی مرتبط دانسته شده است (Gifford, 1997). در تعاریف معاصر نیز حریمیت به شرایطی اطلاق می‌شود که «فرد از مداخله، مزاحمت و ورود بدون اجازه دیگران مصون باشد» (Oxford, 2009: 989). از این‌رو، تأمین حریمیت و حفظ حریم خصوصی همواره از اصول بنیادین سازمان‌دهی فضایی در مسکن سنتی ایران به‌شمار آمده است.

سابقه توجه به اصل حریمیت در معماری خانه‌های حیاط‌دار به قدمتی حدود شش هزار سال قبل برمی‌گردد که در آن‌ها با ایجاد الگوهای حیاط مرکزی و ساخت خانه به‌صورت درونگرا، ارتباط درون و بیرون خانه را تا حد زیادی کنترل شده می‌نمودند (معماریان، ۱۳۷۳). پس از ظهور اسلام و تحت تأثیر آموزه‌های اسلامی، اصل حریمیت جایگاه برجسته‌تری در معماری ایران یافت و به یکی از ارزش‌های بنیادین در سازمان‌دهی فضاهای زیستی تبدیل شد. این اصل به‌ویژه در معماری خانه‌های سنتی ایران نقش مهمی در شکل‌دهی الگوی سکونت، تنظیم روابط اجتماعی و حفظ حریم فردی و خانوادگی ایفا کرده و به‌عنوان یکی از مبانی مؤثر در سازمان فضایی مسکن ایرانی مورد توجه قرار گرفته است (حائری مازندرانی، ۱۳۹۵).

در این چارچوب، حریمیت صرفاً حاصل به‌کارگیری یک عنصر کالبدی منفرد نیست، بلکه نتیجه سازمان‌دهی هماهنگ مجموعه‌ای از عناصر فضایی و معماری است که در راستای حفظ حریم فردی و خانوادگی شکل گرفته‌اند. در این راستا، معماران سنتی با بهره‌گیری از عناصری هم‌چون ورودی‌های غیرمستقیم، هشتی، دالان، حیاط مرکزی، سلسله‌مراتب فضایی و تفکیک عرصه‌های عمومی و خصوصی، زمینه تحقق حریمیت را در خانه‌های ایرانی فراهم ساخته‌اند. این عناصر با ایجاد مراتب تدریجی دسترسی، کنترل ارتباطات بصری و تنظیم نحوه حضور

افراد در فضا، امکان پاسخ‌گویی به نیازهای فرهنگی، اجتماعی و رفتاری ساکنان را فراهم می‌کنند (حیدری و تقی‌پور، ۱۳۹۷).

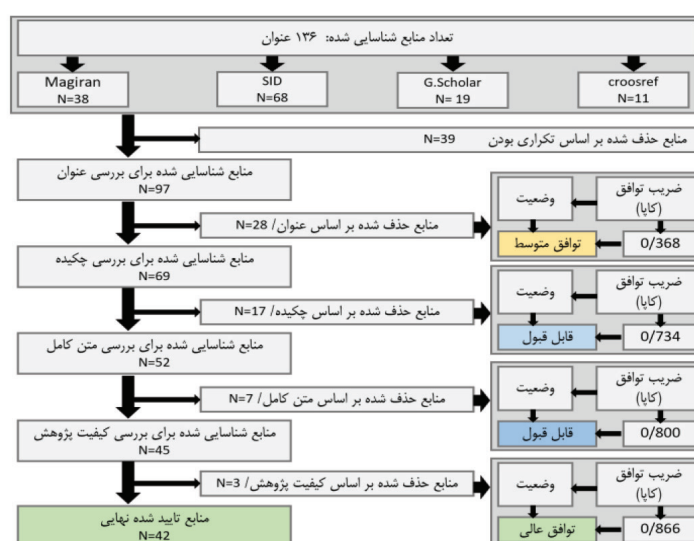
برآیند تعاریف نظری نشان می‌دهد که محرمیت مفهومی چندبعدی است که هم‌زمان ابعاد کالبدی، رفتاری، ادراکی و فرهنگی را دربر می‌گیرد. این تنوع مفهومی، موجب شکل‌گیری رویکردهای پژوهشی متفاوت در مطالعات معماری شده که بررسی و طبقه‌بندی آن‌ها، ضرورت انجام حاضر را توجیه می‌کند.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش، در چارچوب مطالعات توصیفی - تحلیلی و مرور نظام‌مند قرار می‌گیرد. رویکرد پژوهش مبتنی بر تحلیل و تجمیع نظام‌مند مطالعات پیشین در حوزه محرمیت در معماری مسکن ایران است. مرور نظام‌مند به عنوان روشی ساختاریافته برای شناسایی، غربالگری، ارزیابی و تحلیل پژوهش‌های مرتبط به کار گرفته شده و امکان دستیابی به تصویری جامع، منسجم و قابل اعتماد از مباحث و مطالب پژوهشی موجود را فراهم می‌سازد (Dulark & Lipsey, 1991).

در راستای تحقق هدف، فرآیند گردآوری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار Publish or Perish و جستجوی هدفمند در پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی شامل مگیران، SID، نورمگز و پایگاه جامع علوم انسانی انجام شد. کلیدواژه اصلی جستجو «محرمیت» بود که در عنوان و موضوع مقالات در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۳ بررسی شد. انتخاب این بازه زمانی بر مبنای نخستین تولیدات علمی - پژوهشی داخلی در این حوزه و هم‌چنین پوشش روند تحول مفهومی موضوع انجام شده است. در مرحله جستجوی اولیه، ۱۳۶ مقاله شناسایی شد. سپس با اعمال معیارهای ورود و خروج و براساس پروتکل Prisma مقالات تکراری حذف و سپس مقالات باقی‌مانده توسط دو تن از نویسندگان طی چهار مرحله غربالگری شد (تصویر ۱).

به منظور سنجش پایایی فرآیند غربالگری مطالعات، میزان توافق بین دو ارزیاب مستقل با استفاده از ضریب «کاپای کوهن»^۱ (Landis & Koch, 1977) که عبارت است از $Pe - \sqrt{K} = Po - Pe$ محاسبه شد که در آن، P_o ، نسبت توافق مشاهده شده بین ارزیابان و P_e ، نسبت توافق مورد انتظار براساس شانس را نشان می‌دهد. در نهایت، ۴۲ مطالعه مطابق مشخصات جدول ۱ وارد مرحله تحلیل شده‌اند.

تصویر ۱. فلوچارت پریسما برای غربالگری و انتخاب نهایی مطالعات ورودی. مأخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

جدول ۱. معرفی مقالات منتخب. مأخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

ردیف	نویسنده / نویسندگان	عنوان	سال انتشار	مجله
۱	آرزو محتشم و مهدی حمزه‌نژاد	تبیین ابعاد حریم در روابط فضاهای داخلی مسکن ایرانی - اسلامی با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی	۱۳۹۴	صفه
۲	فاطمه برادران هروی و مهدی حمزه‌نژاد	خوانش انواع حرکت در مسکن پرمبناي فرهنگ حریم معاصر (نمونه موردی: سه خانه برگزیده معماری معاصر ایران)	۱۴۰۰	معماری و شهرسازی ایران
۳	هانیه اخوت	بررسی تطبیقی ابعاد حریم در مسکن سنتی و معاصر با استفاده از مدل تحلیلی BDSR	۱۳۹۱	مسکن و محیط روستا
۴	محمد کاظم سیفیان و محمدرضا محمودی	محرّمیت در معماری سنتی ایران	۱۳۸۶	نشریه هویت شهر
۵	مهران علی‌الحسابی و ابوالفضل قربانی	بررسی ویژگی‌های فضای ورودی به‌عنوان مفصل و حریم بصری در عرصه‌های عمومی مجاور؛ نمونه موردی: بندر لافت	۱۳۹۳	پژوهش‌های معماری اسلامی
۶	فاطمه برادران هروی و مهدی حمزه‌نژاد	تبیین تمایزات حریم‌خواهی ساکنان در مسکن بومی چهار پهنه اقلیمی ایران	۱۳۹۹	پژوهش‌های جغرافیای انسانی
۷	نوید نحوی، محمدرضا رحیم‌زاده و مهدی سعدوندی	شناخت حریم در معماری با رویکردی پدیدارشناختی	۱۴۰۰	مرمت و معماری ایران
۸	حسن هاشمی زرج‌آباد، عابد تقوی و ذبیح‌الله مسعودی	درون‌گرایی و بازتاب اصل محرّمیت در معماری ایرانی - اسلامی. نمونه پژوهش میدانی: خانه‌های تاریخی بیرجند	۱۳۹۴	مطالعات فرهنگی - اجتماعی خراسان
۹	مینو قره‌بگلو و یحیی جمالی	بررسی میزان و نحوه رعایت حریم در معماری و شهرسازی از منظر فقه اسلامی شیعه (نمونه موردی: محله خان یزد)	۱۴۰۰	فقه اسلامی و مبانی حقوق
۱۰	کوروش مومنی، کورش عطاریان، محمد دیده‌بان و مریم وصال	محرّمیت در معماری خانه‌های دزفول (مطالعه موردی: دوران قاجاریه)	۱۳۹۷	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۱	سمیه امیدواری مهدیه حمزه‌نژاد	بررسی تطبیقی مفهوم حریم در خانه‌های کشورهای اسلامی حوزه خاورمیانه (مطالعه موردی: خانه‌های اصفهان، صنعاء، دمشق)	۱۴۰۱	پژوهش‌های معماری اسلامی
۱۲	سولماز بابازاده، سحر طوفان و سیروس جمالی	ارتقای بنیان‌های نظری مفهوم حریم در مسکن معاصر از منظر روان‌شناسی محیطی، نمونه موردی: برج مسکونی میلاد تبریز	۱۳۹۸	باغ نظر
۱۳	اعظم افشارنیا و سیدحسین میرزاده	راه‌کارهای تعیین اندازه و سطح پهنه حریم شهرها در طرح جامع شهرهای کمتر از ۵۰ هزار نفر	۱۳۹۵	مطالعات شهری
۱۴	محسن جان‌پرور، ریحانه صالح‌آبادی و مؤگان صالح‌آبادی	مفهوم‌سازی و شناخت مرزها، حریم‌ها و محدوده‌ها در شهرها	1394	جغرافیای سیاسی
۱۵	سمیه زیاری، کرامت‌اله زیاری و محمدرضا عبدلی	جایگاه تحولات جمعیت و حریم در شهر اسلامی و الزامات مدیریتی آن	۱۳۹۵	نقش جهان
۱۶	سیدابوالحسن ریاضی	حریم اجتماعی و فرهنگی شهر تهران؛ فقدان عدالت اجتماعی و نابرابری فضایی	۱۳۹۵	انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات
۱۷	کوروش مومنی و ندا ناصری	بررسی ابزارها و روش‌های ایجاد محرّمیت در خانه زینت‌الملک شیراز منطبق بر آیات و روایات اسلامی	۱۳۹۴	پژوهش‌های معماری اسلامی

ردیف	نویسنده / نویسندگان	عنوان	سال انتشار	مجله
۱۸	جواهر کوتی، ژاله صابرزاد و مهرداد متین	استفاده از روش چیدمان فضا در سلسله مراتب ورودی خانه های تهران اواخر قاجار و پهلوی اول با تأکید بر حریمیت	۱۴۰۲	باغ نظر
۱۹	محمدرحیم رهنما، براتعلی خاکپور و غلامرضا عباسزاده	بررسی تأثیر قانون تعاریف محدوده و حریم بر ساختار کالبدی - فضایی آینده شهرها. نمونه موردی: شهر مشهد	۱۳۹۴	مدیریت شهری
۲۰	صاحب محمدیان منصور	سلسله مراتب حریمیت در مساجد ایرانی	۱۳۸۶	هنرهای زیبا
۲۱	عمیدالاسلام ثقه الاسلامی و محدامین احمدی بنگدار	شاخص سازی اصل حریمیت در شهرسازی ایرانی - اسلامی	۱۴۰۱	پژوهش های معماری اسلامی
۲۲	هوشمند علیزاده، کیومرث ایراندوست، کیومرث حبیبی و محمد بشیر رباطی	مفهوم حریمیت و فضا در شهرهای دوران اسلامی	۱۳۹۳	پژوهش های معماری اسلامی
۲۳	نسیم معظمی و زهرت عبدی	بازنگری حریمیت نهفته در محلات سنتی با هدف ارتقاء شهرسازی معاصر (نمونه موردی محله پامنار تهران)	۱۳۹۵	مدیریت شهری
۲۴	فائزه طاهری سرمد و علی کریمی	تحلیل سلسله مراتب حریمیت در خانه های سنتی ایران براساس ساختار پلان با رویکرد نحو فضا	۱۴۰۳	معماری و شهرسازی آرمان شهر
۲۵	حسن هاشمی زرج آباد، علی زارعی و عابد تقوی	درون گرایی و بازتاب اصل حریمیت در معماری ایرانی - اسلامی نمونه پژوهش میدانی؛ خانه های تاریخی بیرجند	۱۳۹۳	خراسان بزرگ
۲۶	سحر طوفان	بررسی رابطه مفهوم حریم زنانه با آفرینش فضای ورودی در معماری ایران	۱۳۹۰	زن و مطالعات خانواده
۲۷	ندا امینی و هیرید نوروزیان پور	خلوت و حریمیت؛ شناخت تفاوت ها و شباهت های این دو مفهوم در معماری و شهرسازی	۱۳۹۳	مطالعات شهر ایرانی - اسلامی
۲۸	مریم ازنپ، جمال الدین هنرور، محمد مهدی سروش و فائزه طاهری سرمد	بررسی سلسله مراتب فضایی در ایجاد حریمیت خانه ها با رویکرد گونه شناسی تاریخی	۱۴۰۱	برنامه ریزی توسعه شهری و منطقه ای
۲۹	پریسا هاشم پور و ثنا یزدانی	مطالعه تحولات کالبدی محلات تاریخی با رویکرد حریمیت (مورد مطالعه: محله تاریخی عزب دفتریلر تبریز)	۱۳۹۵	توسعه محلی (روستایی - شهری)
۳۰	میترا غفوریان، مینا پی سخن و الهام حصاری	گونه شناسی سازمان فضایی و سلسله مراتب ورود در خانه های ایرانی با تأکید بر حریمیت	۱۳۹۶	برنامه ریزی توسعه کالبدی
۳۱	نجمه زنگنه، حامد مضطرزاده، ملیحه تقی پور و طاهره نصر	سنجش میزان حریمیت در انواع ساختار فضایی خانه های تاریخی با استفاده از روابط ریاضی نحو فضا (مطالعه موردی: خانه های قاجاری شیراز)	۱۴۰۰	هویت شهر
۳۲	سمیه امیدواری و الهام امیدواری	نقش نماهای دپوسته در ارتقاء حریم دیداری در مجتمع های مسکونی تهران (با تحلیلی بر عناصر مشربیه در معماری گذشته)	۱۴۰۱	باغ نظر
۳۳	حسن ناصری ازغندی، محسن طبسی و حسن رضائی	شناسایی رابطه حریمیت با تغییرات سازمان فضایی خانه های بیرجند در دوره انتقال	۱۴۰۲	مطالعات محیطی هفت حصار
۳۴	علی اکبر حیدری و ملیحه تقی پور	مقایسه روش های ایجاد حریمیت در مسکن سنتی و معاصر نمونه مطالعاتی: شهر شیراز	۱۳۹۹	مرمت و معماری ایران

ردیف	نویسنده / نویسندگان	عنوان	سال انتشار	مجله
۳۵	حسن ناصری ازغندی، محسن طبسی و حسن رضائی	وجوه تمایز مؤلفه‌های محرمیت معماری متأثر از تفاوت سبک زندگی در فرهنگ شرق و غرب	۱۴۰۳	مطالعات شهر ایرانی - اسلامی
۳۶	سیده سولماز راستجو و محمدرضا بمانیان	گونه‌شناسی ساختار فضایی خانه معاصر ایرانی با تکیه بر محرمیت و سلسله مراتب (نمونه موردی: خانه‌های تهران در دهه‌های ۵۰، ۶۰، ۷۰ و ۸۰)	۱۳۹۸	هنرهای زیبا
۳۷	فهیمه‌السادات عقیلی مقدم و وحید احمدی	مطالعه تطبیقی ساختار کالبدی خانه‌های سنتی و معاصر شهر اصفهان با رویکرد حفظ محرمیت	۱۴۰۳	معماری و شهرسازی آرمان شهر
۳۸	هاشم هاشم‌نژاد، مصطفی مسعودی‌نیا و امین‌اله احدی	تأثیر کیفیت بازشوها در رضایتمندی از محرمیت در مجموعه‌های مسکونی، نمونه موردی: مجموعه مسکونی شوشترنو	۱۳۹۲	معماری و شهرسازی آرمان شهر
۳۹	حسن حکمت‌نیا	سنجش میزان محرمیت خانه‌ها در راستای سبک زندگی اسلامی - ایرانی (مطالعه موردی: بافت قدیم و جدید شهر یزد)	۱۳۹۷	پژوهش‌های جغرافیای برنامه‌ریزی شهری
۴۰	فرزانه علی محمدی، محمدرضا بمانیان و مانده پورفتح‌الله	بررسی تطبیقی تأثیر تغییرات فرهنگی بر محرمیت در ورودی خانه‌های سنتی دوره قاجاریه (نمونه: خانه‌های سنتی شهر قزوین)	۱۳۹۴	مطالعات میان‌فرهنگی
۴۱	علی اکبر حیدری، یعقوب پیوسته‌گر، سارا محبی‌نژاد و مریم کیایی	ارزیابی شیوه‌های ایجاد محرمیت در سه نظام پیمون بزرگ، کوچک و خرده پیمون در پیکره‌بندی مسکن ایرانی - اسلامی با استفاده از تکنیک نحو فضا	۱۳۹۷	مرمت و معماری ایران
۴۲	علی اکبر حیدری و ملیحه تقی‌پور	تحلیل محرمیت در خانه‌های سنتی براساس نسبت توده به فضا (نمونه موردی: خانه‌های تک‌حیاط در اقلیم گرم و خشک)	1397	معماری اقلیم گرم و خشک

سه متغیر شامل نوع پژوهش، رویکرد پژوهشی و روش گردآوری داده‌ها طبقه‌بندی شدند. در گام دوم، اندازه اثر هر مطالعه استخراج و به ضریب همبستگی تبدیل شد تا امکان مقایسه و ترکیب نتایج فراهم گردد. برای تفسیر اندازه اثر از معیارهای کوهن استفاده شد؛ به طوری که مقادیر حدود $0/10$ ، $0/30$ و $0/50$ در ضریب همبستگی به ترتیب نشان‌دهنده اندازه اثر کوچک، متوسط و بزرگ هستند (Cohen, 1988). در نهایت، معناداری اندازه اثر کلی (جدول ۲) با استفاده از آزمون Z و در سطح خطای $0/05$ ارزیابی شد.

جدول ۲. توزیع طبقات اندازه اثر بر مبنای برآورد آمارها. ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

معنی اندازه اثر	مقدار r
اندازه اثر کم	$3/0 >$
اندازه اثر متوسط	$5/0 - 3/0$
اندازه اثر زیاد	$0.5 >$

به منظور افزایش روایی و پایایی در فرایند گردآوری مطالعات، چند راهبرد استفاده شد: نخست؛ تمامی مطالعات مرتبط با موضوع در بازه زمانی موردنظر بررسی شدند؛ دوم، فهرست مطالعات منتخب و معیارهای ورود و خروج توسط سه عضو هیئت علمی آشنا با موضوع ارزیابی شد؛ و سوم، صحت داده‌های استخراج‌شده از مقالات توسط سه داور مستقل، با متن اصلی مطالعات تطبیق داده شد. این فرایند به کاهش خطاهای استخراج داده و افزایش قابلیت اعتماد نتایج کمک کرد.

برای تحلیل داده‌های استخراج‌شده از مطالعات منتخب از نرم‌افزار CMA^۲ استفاده شد. در گام اول، به منظور استخراج داده‌ها، فرم کدگذاری طراحی گردید و اطلاعات هر مطالعه شامل سال انتشار، موضوع پژوهش، متغیرهای موردبررسی، نوع پژوهش، رویکرد پژوهشی و روش گردآوری داده‌ها ثبت شد. برای تحلیل عوامل مؤثر بر تفاوت نتایج، مطالعات براساس

در گام سوم، ناهمگونی مطالعات با استفاده از آماره و شاخص I^2 بررسی گردید. آماره Q میزان تفاوت مشاهده شده میان نتایج مطالعات را نسبت به تفاوت مورد انتظار ناشی از خطای نمونه گیری ارزیابی می کند و معنادار بودن آن نشان دهنده وجود ناهمگونی میان مطالعات است (Borenstein et al., 2009). شاخص I^2 نیز سهم واریانس ناشی از تفاوت های واقعی میان مطالعات را مشخص می کند؛ به گونه ای که مقادیر حدود ۲۵، ۵۰ و ۷۵ درصد به ترتیب بیانگر ناهمگونی کم، متوسط و زیاد هستند (Higgins, Thompson & Altman, 2003). علاوه بر این، شاخص های Tau^2 و Tau برای برآورد و سنجش پراکندگی واقعی اندازه اثرها میان مطالعات محاسبه شدند؛ به طوری که مقادیر بزرگ تر این شاخص ها نشان دهنده تفاوت بیش تر میان اثرات واقعی مطالعات است (Borenstein et al., 2009).

بر اساس میزان ناهمگونی، اندازه اثر کلی در قالب مدل های اثر ثابت و اثرات تصادفی برآورد شد. مطابق توصیه های روش شناختی، در شرایط ناهمگونی پایین می توان از مدل اثر ثابت استفاده کرد؛ در حالی که در صورت وجود ناهمگونی متوسط یا زیاد، مدل اثرات تصادفی برآورد واقع بینانه تری از اندازه اثر کلی ارائه می دهد (همان). سپس، برای شناسایی منابع احتمالی ناهمگونی، تحلیل زیرگروهی بر اساس نوع پژوهش، رویکرد پژوهشی و روش گردآوری داده ها انجام شد و تفاوت اندازه اثرها در هر زیرگروه مقایسه شد.

در گام نهایی، به منظور ارزیابی پایداری نتایج و بررسی احتمال سوگیری انتشار، از چند شاخص و آزمون مکمل استفاده شد. برای سنجش پایداری نتایج، شاخص تعداد ناکامل بی خطر روزنتال به کار گرفته شد؛ این شاخص تعداد مطالعات منتشر نشده یا گم شده مورد نیاز برای بی معنا شدن نتایج تحلیل را برآورد می کند و مقادیر بالاتر آن نشان دهنده استحکام و پایداری بیش تر نتایج پژوهش است (Rosenthal).

(1979). برای بررسی سوگیری انتشار، از نمودار قیفی و آزمون رگرسیونی ایگر استفاده شد. سوگیری انتشار زمانی رخ می دهد که احتمال انتشار پژوهش هایی با نتایج معنادار، بیش از پژوهش هایی با نتایج غیر معنادار باشد و در نتیجه، برآورد نهایی اندازه اثر دچار تورش شود (Borenstein et al., 2009). برای ارزیابی این سوگیری، ابتدا از نمودار قیفی به منظور بررسی بصری تقارن توزیع مطالعات حول اندازه اثر کلی استفاده شد؛ به گونه ای که تقارن مطالعات در دو طرف اندازه اثر کلی، نشان دهنده نبود سوگیری انتشار است (Sterne et al., ۲۰۱۱). علاوه بر این، برای ارزیابی آماری تقارن نمودار قیفی، از آزمون رگرسیون ایگر استفاده گردید. در این آزمون، مقادیر احتمال (p) بزرگ تر از ۰/۰۵، بیانگر نبود شواهد کافی برای سوگیری انتشار تلقی می شود (Egger et al., 1997).

یافته ها و بحث

پس از شناسایی و بازنگری اولیه کلیه مطالعات منتخب، داده های هر مطالعه با استفاده از فرم کدگذاری استخراج و به منظور امکان مقایسه و تحلیل، در قالب شاخص های کمی استاندارد سازی گردیدند. در این مطالعه برای یکسان سازی و کدگذاری متغیرها از سه دسته بندی اصلی استفاده شد:

۱. نوع پژوهش که شامل سه رویکرد است: (۱) پژوهش کمی، (۲) پژوهش کیفی و (۳) پژوهش ترکیبی؛
۲. رویکرد پژوهش در هفت نوع تعریف شده که عبارت اند از: (۱) توصیفی - تحلیلی، (۲) تطبیقی، (۳) دلفی، (۴) تحلیل محتوا، (۵) استدلال منطقی، (۶) تفسیری - تاریخی و (۷) تحلیل نرم افزاری؛
۳. روش گردآوری داده ها در شش گونه کدگذاری شده است: (۱) اسنادی/کتابخانه ای، (۲) میدانی، (۳) پرسشنامه، (۴) مصاحبه، (۵) مشاهده و (۶) نرم افزاری (جدول ۳). این تنوع در واقع بازتاب شیوه های متفاوت مواجهه

پژوهشگران معماری با مفهوم محرمیت بوده و نشان می‌دهد این مفهوم هم‌زمان در سطح کالبد، معنا، رفتار و ادراک مطالعه شده است. میانگین امتیاز مشاهده شده در هر مطالعه بین ۳/۱ تا ۴/۴ قرار دارد که نشان‌دهنده سطح نسبتاً بالایی احساس یا نیاز به محرمیت در

کلیه مطالعات است (جدول ۳) اندازه اثر هر مطالعه نیز با توجه به رابطه کوهن محاسبه و عمدتاً مثبت و در بازه ۰/۳۰ تا ۱/۲۰ قرار دارد، که بیانگر قدرت اثر بالا و معنادار متغیر محرمیت است.

جدول ۳. ویژگی‌های مطالعات موجود در مرور نظام‌مند. مآخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

نویسنده	سال	موضوع مورد مطالعه	متغیرهای بررسی شده	میانگین نمره	واریانس	نوع پژوهش	رویکرد پژوهش	روش گردآوری اطلاعات
آرزو محتشم و مهدی حمزه‌نژاد	۱۳۹۴	تبیین ابعاد حریم در مسکن ایرانی	حریم دیداری، حریم شنیداری، حریم بویایی، حریم حرکتی	۳/۸	۰/۱۲	۱	۱	۲
فاطمه برادران هروی و همکاران	۱۴۰۰	خوانش حریم در مسکن معاصر	حریم دیداری، ارتباط فضاها	۴/۲	۰/۱۵	۲	۲	۵
هانیه اخوت	۱۳۹۱	تطبیق حریم مسکن سنتی و معاصر	مانع، فاصله، مرتبه، حلقه	۳/۵	۰/۲۰	۱	۵	۳
محمد کاظم سیفیان و محمدرضا محمودی	۱۳۸۶	محرمیت در معماری سنتی	سلسله مراتب، محرمیت، درونگرایی، طبیعت	۴/۱	۰/۱۰	۳	۶	۱
مهران علی الحسابی و ابوالفضل قربانی	۱۳۹۳	ویژگی‌های فضای ورودی	فردپیش‌رگی، محرمیت، کنترل دید، معبر، ورودی	۳/۹	۰/۲۵	۱	۴	۶
فاطمه برادران هروی و مهدی حمزه‌نژاد	۱۳۹۹	حریم‌خواهی در مسکن بومی	شخصیت، گونه‌شناسی، مطالعات بومی	۴/۴	۰/۰۸	۲	۳	۴
نوید نحوی و همکاران	۱۴۰۰	پدیدارشناسی حریم	حرمت، خلوت، حرم، پیرامون، قلمرو، مرز	۳/۲	۰/۱۸	۳	۱	۵
حسن هاشمی زرج‌آباد و همکاران	۱۳۹۴	درونگرایی در معماری ایرانی	درونگرایی، فضایی، دیداری، لایه‌های محرمیت	۴/۰	۰/۰۹	۱	۷	۶
مینو قره‌بگلو و یحیی جمالی	۱۴۰۰	رعایت حریم در شهرسازی	حریم‌اینبه، راه، مسجد، خانه، بصری، صوتی، مخاطب طبیعت شهری	۳/۷	۰/۰۷	۲	۲	۱
کورش مومنی و همکاران	۱۳۹۷	محرمیت در خانه‌های دزفول	ایوان، راهرو، ورودی، پنجره، آستانه، سلسله مراتب	۳/۶	۰/۲۲	۳	۵	۲

نویسنده	سال	موضوع مورد مطالعه	متغیرهای بررسی شده	میانگین نمره	واریانس	نوع پژوهش	رویکرد پژوهش	روش گردآوری اطلاعات
سید ابوالحسن ریاضی	۱۳۹۵	حریم اجتماعی تهران	آسب‌های اجتماعی، عدالت فضایی	۳/۹	۰/۱۴	۲	۱	۵
کوروش مومنی و ندا اصری	۱۳۹۴	ابزارهای ایجاد محرمیت	درونگرایی، سلسله مراتب، قلمرو	۴/۰	۰/۱۱	۲	۶	۴
عمیدالاسلام ثقه‌الاسلامی و همکاران	۱۴۰۱	شاخص‌سازی محرمیت	کالبدی، فضایی، عملکردی، اجتماعی، فرهنگی	۳/۸	۰/۱۹	۱	۴	۱
هوشمند علیزاده و همکاران	۱۳۹۳	محرمیت در شهرهای اسلامی	بصری، قوانین ساختاری، درونگرایی	۴/۲	۰/۰۶	۲	۳	۵
نسیم معظمی و زهرا عبدی	۱۳۹۵	بازنگری محرمیت در محلات	سلسله مراتب، درونگرایی، قلمرو، مقیاس، هندسه، نفوذپذیری	۳/۵	۰/۱۳	۲	۲	۱
فائزه طاهری سرمد و علی کرمی	۱۴۰۳	تحلیل سلسله مراتب محرمیت	سلسله مراتب، محرمیت، فضای حیات	۴/۱	۰/۱۰	۱	۱	۲
حسن هاشمی زرج‌آباد و همکاران	۱۳۹۳	نسبت توده به فضا	نظم، توده و فضا، نسبت، سلسله مراتب، ایوان، ورودی	۳/۴	۰/۲۱	۱	۵	۲
سحر طوفان	۱۳۹۰	رابطه حریم زنانه و فضای ورودی	زیبایی‌شناسی، کارکردی، محرمیت، دیداری، فرم، مکان	۴/۳	۰/۰۵	۱	۵	۳
ندا امینی و هیربد نوروزیان‌پور	۱۳۹۳	تفاوت خلوت و محرمیت	خلوت، محرمیت	۳/۱	۰/۱۷	۲	۶	۴
مریم ازنب و همکاران	۱۴۰۱	گونه‌شناسی محرمیت در خانه	بصری، صوتی، طباشناسانه، اقلیمی، شکلی، تاریخی	۳/۸	۰/۱۶	۱	۴	۵
پریسا هاشم‌پور و ثنا یزدانی	۱۳۹۵	عرصه‌بندی محرمیت	عمومی، نیمه‌عمومی، نیمه‌خصوصی، خصوصی	۴/۰	۰/۱۲	۳	۱	۲
میترا غفوربان و همکاران	۱۳۹۶	گونه‌شناسی ساختار فضایی	ورودی، تقسیم مرکزی، نفوذپذیری، عرصه‌بندی	۷/۳	۰/۰۴	۱	۷	۶
حسن ناصری ازغندی و همکاران	۱۴۰۲	سازمان فضایی خانه‌ها	درونگرایی، سلسله مراتب، دسترسی، عرصه‌بندی	۳/۹	۰/۲۰	۱	۱	۲
علی‌اکبر حیدری و ملیحه تقی‌پور	۱۳۹۷	روش‌های ایجاد محرمیت	محرمیت، نفوذپذیری	۳/۳	۰/۰۸	۳	۵	۱

نویسنده	سال	موضوع مورد مطالعه	متغیرهای بررسی شده	میانگین نمره	واریانس	نوع پژوهش	رویکرد پژوهش	روش گردآوری اطلاعات
حسن حکمت‌نیا	۱۳۹۷	سنجش حریم در خانه‌ها	سلسله مراتب، عرصه‌بندی، سرانه فضاها	۴/۰	۰/۲۲	۲	۳	۳
فرزانه علی‌محمدی و همکاران	۱۳۹۴	تأثیر فرهنگی بر حریم	ورودی، دالان، حیاط، هشتی	۳/۶	۰/۰۹	۳	۶	۴
علی‌اکبر حیدری و همکاران	۱۳۹۷	ارزیابی شیوه‌های حریم	درونگرایی، حریم، سلسله مراتب، مکان‌یابی	۳/۵	۰/۲۲	۱	۱	۲
سیده سولماز راستجو و محمدرضا بمانیان	۱۳۹۸	گونه‌شناسی خانه معاصر	حریم، سلسله مراتب	۴/۲	۰/۰۳	۱	۷	۶
سمیه امیدواری و الهام امیدواری	۱۴۰۱	نقش نماهای دوپسته	زیبایی‌شناسی، کارکردی، حریم، دیداری	۴/۱	۰/۱۱	۱	۴	۲
سولماز بابازاده اسکویی و همکاران	۱۳۹۸	ارتقای مفهوم حریم	عرصه‌بندی، مرز، فضای بینابین، سلسله مراتب، عمق	۳/۸	۰/۱۳	۳	۱	۱
محسن جان‌پرور و ریحانه صالح‌آبادی	۱۳۹۴	مفهوم‌سازی مرز و حریم	مرز، حریم، محدوده	۳/۷	۰/۱۹	۲	۶	۵
سمیه زیاری و کرامت‌الله زیاری	۱۳۹۵	تحولات جمعیت و حریم	پهنه‌های شهری، مدیریت	۳/۹	۰/۰۶	۱	۴	۱
سید حسین میرزاده و اعظم افشارنیا	۱۳۹۵	حریم شهر و عوامل محیطی	عوامل طبیعی، اقتصادی، قوانین	۳/۵	۰/۱۳	۱	۱	۲
جواهر کوتی و ژاله صابرنژاد	۱۴۰۲	استفاده از روش چیدمان فضا	سلسله مراتب، کنترل بصری، عمق	۴/۰	۰/۱۶	۱	۷	۶
محمدرحیم رهنما و براتعلی خاکپور	۱۳۹۴	تأثیر قوانین محدوده و حریم	محدوده، حریم، ساختار کالبدی	۳/۸	۰/۱۲	۱	۵	۳
صاحب محمدیان منصور	۱۳۸۶	سلسله مراتب حریم در مساجد	حریم، نحوه ورود	۴/۳	۰/۰۳	۱	۶	۱
فائزه طاهری سرمد و همکاران	۱۴۰۳	تحلیل حریم در خانه‌های سنتی	توده، فضا، نسبت، سلسله مراتب	۳/۷	۰/۲۵	۱	۱	۲
نجمه زنگنه و حامد مضطرزاده	۱۴۰۰	سنجش حریم با روابط ریاضی	درونگرایی، ارتباط، سلسله مراتب، مکان‌یابی	۴/۰۰	۰/۱۵	۱	۷	۶

نویسنده	سال	موضوع مورد مطالعه	متغیرهای بررسی شده	میانگین نمره	واریانس	نوع پژوهش	رویکرد پژوهش	روش گردآوری اطلاعات
علی اکبر حیدری و سارا محبی نژاد	۱۳۹۷	مقایسه روش های حریمیت	سنتی، معاصر	۳٫۹	۰٫۰۹	۳	۲	۱
حسن ناصری ازغندی و محسن طبسی	۱۴۰۳	سازمان فضایی خانه های بیرجند	حریمیت، تغییرات سازمانی	۳٫۶	۰٫۲۰	۱	۱	۵
هاشم هاشم نژاد و مصطفی مسعودی نیا	۱۳۹۲	تأثیر بازشوها بر حریمیت	نور، بازشو، پنجره	۴٫۱	۰٫۱۱	۲	۴	۲
فیمه السادات عقیلی مقدم و وحید احمدی	۱۳۹۶	کیفیت بازشوها و رضایت مندی	نور طبیعی، بازشوها، حریمیت، پنجره ها	۰۰۰۴	۰٫۱۴	۱	۱	۲

اثر تصادفی (فرض تفاوت بین کلیه مقالات)، بسیار پایدار است؛ به این معنی که حریمیت در زمینه های مختلف و با روش های مختلف اندازه گیری بسیار اثرگذار بر متغیر وابسته تحقیق بوده است. این موضوع حاکی از آن است که اهمیت حریمیت در زمینه های مختلف معماری مسکن ایران؛ اعم از مسکن سنتی، معاصر، آپارتمانی یا بومی؛ تا حد زیادی پایدار است. این پایداری را می توان به ریشه های فرهنگی و اجتماعی عمیق حریمیت در الگوی زیست ایرانی نسبت داد؛ به گونه ای که حتی تغییر فرم های کالبدی توانسته از اهمیت این مفهوم بکاهد.

معناداری این نتایج توسط آزمون Z تأیید شد. مقدار آماره Z در مدل اثر ثابت برابر با $۴۴/۰۳۳$ و در مدل اثر تصادفی برابر با $۲۴/۰۵۵$ بود و در هر دو حالت سطح معناداری کمتر از $۰/۰۰۱$ به دست آمد (جدول ۵). بنابراین، برآورد کلی حریمیت به طور معناداری از صفر متفاوت است و نمی توان آن را حاصل خطای نمونه گیری یا تصادف دانست. از منظر معماری، این نتیجه نشان می دهد که تأکید مکرر پژوهش ها بر حریمیت صرفاً

الف) مدل اثر ثابت و تصادفی
نتایج تحلیل ۴۲ مطالعه نشان داد که اندازه اثر حریمیت در مدل اثر ثابت برابر با $۳/۳۹۳$ با خطای معیار $۰/۰۷۷$ و در مدل اثر تصادفی برابر با $۳/۳۱۷$ با خطای معیار $۰/۱۳۸$ است (جدول ۴). چنین مقادیری در مقیاس اندازه اثر، نشان دهنده اثر قوی و معنادار حریمیت بر متغیر وابسته مطالعات هستند. از منظر معماری، این بدان معناست که حریمیت در اغلب مطالعات نه تنها به عنوان یک متغیر فرعی، بلکه به عنوان یکی از متغیرهای اصلی و تأثیرگذار در ساختار و کیفیت فضایی معماری و شهرسازی شناسایی می شود. اندازه اثر در این سطح بیانگر آن است که حضور یا عدم حضور مؤلفه های مرتبط با حریمیت مانند کنترل دید، تفکیک فضاهای خصوصی و عمومی، توالی فضایی و مرزبندی قلمروها؛ می تواند به طور مستقیم بر تجربه سکونت و رضایت کاربران تأثیر بگذارد.

نزدیکی اندازه اثر در دو مدل اثر ثابت و تصادفی نشان می دهد که نتایج بین مدل اثر ثابت (فرض اثر مشترک در کلیه مقالات) و مدل

ناشی از رویکردهای نظری یا گرایش‌های پژوهشی نیست، بلکه بازتاب یک نیاز واقعی، تجربه‌شده و پایدار در محیط‌های سکونت‌ی ایران است.

درعین‌حال، نتایج آزمون ناهمگونی بیانگر وجود تفاوت‌های معنادار میان مطالعات است. مقدار Q برابر با $۱۰۶/۳۳۲$ و سطح معناداری کمتر از $۰/۰۰۱$ نشان می‌دهد که شدت اثر حریمت در تمامی پژوهش‌ها یکسان نیست. همچنین شاخص I^2 برابر با $۶۱/۴۴$ درصد بیانگر آن است که بیش از نیمی از پراکندگی نتایج ناشی از تفاوت‌های واقعی میان مطالعات بوده و صرفاً به خطای نمونه‌گیری مربوط نمی‌شود (جدول ۴). این میزان ناهمگونی در محدوده متوسط تا بالا قرار دارد و می‌تواند ناشی از تفاوت در جمعیت آماری، مقیاس طراحی، الگوی سکونت، تراکم، زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی، شیوه سنجش متغیرها و حتی تعاریف عملیاتی حریمت

در پژوهش‌های مختلف باشد. از این منظر، ناهمگونی مشاهده‌شده نه به‌عنوان نقطه ضعف نتایج، بلکه به‌عنوان بازتاب ماهیت چندبعدی و زمینه‌مند مفهوم حریمت قابل تفسیر است.

هم‌چنین مقدار Tau^2 برابر با $۰/۴۰۸$ و مقدار «Tau» برابر با $۰/۶۳۹$ تأیید می‌کند که بخشی از پراکندگی مشاهده‌شده ناشی از تفاوت‌های واقعی میان مطالعات است (جدول ۴)، در نتیجه، فرض یکسان بودن کامل اثر حریمت در تمامی پژوهش‌ها قابل‌پذیرش نیست. بنابراین تحلیل حریمت نیازمند توجه هم‌زمان به ابعاد کالبدی، فرهنگی، اجتماعی و رفتاری است و تقلیل آن به یک متغیر صرفاً فیزیکی می‌تواند به برداشت‌های سطحی و ساده‌انگارانه منجر شود. درنهایت می‌توان گفت که استفاده از مدل اثرات تصادفی منطقی‌تر است؛ زیرا تفاوت‌های بین مطالعات را در برآورد نهایی لحاظ می‌کند.

جدول ۴. نتایج مدل‌های اثر ثابت و اثر تصادفی برای بررسی اثر کلی حریمت. مأخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

پارامتر	تعداد مقاله	Effect Size	P Value	Z TEST	P Value	Q	P Value	I^2	Tau^2	Tau
اثر ثابت	۴۲	$۳/۳۹۳$	$۰/۰۷۷$	$۴۴/۰۳۳$	$۰/۰۰۱ <$	$۱۰۶/۳۳۲$	$۰/۰۰۱ <$	$۶۱/۴۴$	$۰/۴۰۸$	$۰/۶۳۹$
اثر تصادفی	۴۲	$۳/۳۱۷$	$۰/۱۳۸$	$۲۴/۰۵۵$	$۰/۰۰۱ <$	—	—	—	—	—

در تحلیل مدل اثرات تصادفی برای متغیر حریمت، اندازه اثر کلی برابر با $۳/۳۱۷$ (خطای معیار = $۰/۱۳۸$) به‌دست آمد که با فاصله اطمینان ۹۵% [$۳/۰۴۷$ ، $۳/۵۸۸$] کاملاً بالای صفر قرار دارد (آزمون $۲۴/۰۵$ $Z = ۰/۰۰۱ < p$) (جدول ۵). این یافته نشان می‌دهد که حریمت در مجموعه مطالعات بررسی‌شده از جایگاهی مثبت و معنادار برخوردار است و در اغلب زمینه‌های پژوهشی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اثرگذار بر کیفیت محیط و سازمان فضایی مطرح است. بااین‌حال، نتایج در سطح مطالعات منفرد از پراکندگی قابل توجهی برخوردار است و

شدت اثر در تمامی پژوهش‌ها یکسان نیست. هم‌چنین وزن نسبی مطالعات نشان می‌دهد که پژوهش‌های دارای خطای معیار کمتر سهم بیش‌تری در برآورد نهایی داشته‌اند. نمودار انباشت (واقع در جدول ۵) این نتایج را به‌صورت بصری تأیید می‌کند. در اغلب مطالعات، فاصله اطمینان ۹۵ درصد برآوردها در سمت مثبت محور قرار گرفته و مقادیر اندازه اثر عمدتاً در بازه ۲ تا ۵ متمرکز هستند که بیانگر برجستگی مفهوم حریمت در پژوهش‌های موردبررسی است. تنها در تعداد محدودی از مطالعات، از جمله پژوهش‌های سیفان و محمودی (۱۳۸۶) و علیزاده و همکاران (۱۳۹۳)،

فاصله اطمینان به خط صفر نزدیک شده یا از آن عبور کرده که نشان دهنده ضعیف تر بودن یا عدم معناداری آماری نتایج در آن مطالعات است. همچنین تفاوت طول فاصله های اطمینان و اندازه مربع ها در نمودار، بیانگر تفاوت در دقت برآوردها و وزن نسبی مطالعات در محاسبه اثر کلی است. قرارگیری الماس نهایی در محدوده مثبت و متناظر با برآورد کلی ۳/۳۱۷ و فاصله

اطمینان [۳/۰۴۷، ۳/۰۵۸۸] مؤید آن است که شواهد موجود، نقش مثبت و معنادار حریمیت را در مجموعه مطالعات دارد (جدول ۵، ستون CI ۹۵٪). در عین حال، پراکندگی برآوردها میان مطالعات، وجود ناهمگونی در نتایج را نیز نشان می دهد و ضرورت بررسی عوامل مؤثر بر این تفاوت ها را از طریق تحلیل های زیرگروهی آشکار می سازد.

جدول ۵. برآورد نتایج متاآنالیز مدل اثرات تصادفی برای متغیر حریمیت در سطح هر مطالعه (خروجی نرم افزار CMA).

ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

Model	Study name	Statistics for each study						Collection method	Weight (Random) Relative weight	Point estimate and 95% CI	Residual (Random) Std Residual
		Point estimate	Standard error	Variance	Lower limit	Upper limit	Z-Value				
1.000	Arezo Mohtasham and Mehdi Hamzenejad	2.320	0.886	0.785	0.623	4.017	2.679	0.007	1.000	1.64	-0.93
1.000	Fatemeh Baradaran Heravi and colleagues	4.200	0.775	0.600	2.682	5.718	5.422	0.000	2.000	1.89	0.80
1.000	Haniieh Ohkhat	3.500	0.671	0.450	2.185	4.815	5.217	0.000	1.000	2.22	0.20
1.000	Mohammad Kazem Sattian and Mohammad Reza Mod	1.410	0.949	0.900	-0.449	3.269	1.486	0.137	1.000	1.45	-1.68
1.000	Mehran Ali Al-Hassani and Abu Alzai Cortani	3.900	0.548	0.300	2.826	4.974	7.120	0.000	1.000	2.68	0.70
1.000	Fatemeh Baradaran Heravi and Mehdi Hamzenejad	4.400	0.283	0.080	3.846	4.954	15.556	0.000	1.000	3.89	1.58
1.000	Navid Nehvi and colleagues	2.170	0.424	0.180	1.338	3.002	5.115	0.000	2.000	3.23	-1.52
1.000	Hassan Heshemi Zarjubei and colleagues 1	3.140	0.300	0.090	2.552	3.728	10.487	0.000	1.000	3.82	-0.28
1.000	Mircoo Ghansbagloo and Yahya Jamal	3.700	0.265	0.070	3.181	4.219	13.985	0.000	2.000	3.97	0.56
1.000	Kourosh Momeni and colleagues	2.110	0.469	0.220	1.191	3.020	4.499	0.000	1.000	3.03	-1.55
2.000	Seyed Abolhasan Razi	3.900	0.347	0.120	3.167	4.633	10.423	0.000	2.000	3.47	0.60
2.000	Kourosh Momeni and Neda Aeri	4.000	0.837	0.700	2.380	5.640	4.781	0.000	1.000	1.72	0.65
2.000	Amid-Eslam Theghre-Estaini and colleagues	3.800	0.632	0.400	2.560	5.040	6.008	0.000	1.000	2.35	0.54
1.000	Houshmand Alizadeh and colleagues	1.140	0.975	0.950	-0.770	3.050	1.170	0.242	1.000	1.40	-1.88
1.000	Nasim Moosami and Zahra Abdi	3.500	0.606	0.650	1.920	5.080	4.341	0.000	1.000	1.80	0.18
2.000	Farzesh Taheri Sarmad and Ali Karimi	2.190	0.592	0.350	0.437	3.943	3.743	0.000	1.000	1.57	-1.03
2.000	Hassan Heshemi Zarjubei and colleagues	3.400	0.224	0.050	2.240	4.560	15.167	0.000	2.000	2.51	0.10
1.000	Sahar Toofan	4.300	0.412	0.170	3.382	5.218	10.230	0.000	1.000	4.15	1.48
1.000	Neda Amir and Hittod Norouziarpour	3.100	0.400	0.160	2.292	3.908	7.519	0.000	2.000	3.29	-0.29
1.000	Maryam Aznebi and colleagues	2.170	0.346	0.120	1.386	2.952	5.425	0.000	2.000	3.35	-1.55
1.000	Parisa Hashemipour and Sana Yazdani	1.790	0.917	0.840	1.111	2.468	5.167	0.000	2.000	3.60	-2.14
1.000	Mitra Ghafourian and colleagues	3.700	0.447	0.200	1.904	5.896	4.037	0.000	1.000	1.52	0.35
1.000	Hassan Nasiri Afshandi and colleagues	2.690	0.283	0.080	1.813	3.567	6.015	0.000	2.000	3.13	-0.82
1.000	Ali Akbar Heydari and Mahdieh Taghipour	3.300	0.500	0.250	2.746	3.854	11.667	0.000	1.000	3.89	-0.03
1.000	Hassan Nasiri Afshandi	2.790	0.922	0.850	1.810	3.770	1.580	0.000	1.000	2.89	-0.66
1.000	Farzesh Almohtashami et al.	3.600	0.500	0.250	1.793	5.407	3.905	0.000	1.000	1.51	0.25
1.500	Ali Akbar Heydari and colleagues	3.500	0.995	1.200	2.520	4.480	3.700	0.000	2.000	2.89	0.23
2.000	Seyedsolmaz Raslooj and Mohammad Reza Baranin	4.200	0.837	0.700	2.053	6.347	3.834	0.000	2.000	1.18	0.70
2.000	Somayeh Omidi and Eham Omidi	3.780	0.632	0.400	2.140	5.420	4.518	0.000	1.000	1.72	0.44
2.000	Sohreh Babazadeh Oskoui et al.	3.800	0.806	0.650	2.220	5.380	4.713	0.000	1.000	1.80	0.47
2.000	Mohsen Jangavari and Reyhaneh Salehabadi	3.700	0.632	0.400	2.480	4.940	5.850	0.000	1.000	2.35	0.43
1.000	Somayeh Zari and Kermanshok Zari	3.900	0.950	0.900	1.990	5.810	4.001	0.000	1.000	1.40	0.50
3.500	Seyeds Hossein Moadadi and Azam Aghamnia	3.500	0.906	0.550	1.920	5.080	4.341	0.000	2.000	1.80	0.18
2.000	Javaher Koli and Zahideh Sabermirjad	3.700	0.707	0.500	2.614	5.386	5.667	0.000	1.000	2.09	0.72
2.000	Mohammad Fatin Fahima and Bantali Khakpour	3.800	0.886	0.750	2.103	6.447	4.388	0.000	2.000	1.64	0.78
1.000	Sahib Mohammadian Mansour	4.300	1.095	1.200	2.153	6.447	3.925	0.000	1.000	1.18	0.69
2.000	Farzesh Taheri Sarmad et al.	3.700	0.548	0.300	2.626	4.774	6.755	0.000	1.000	2.22	0.69
1.000	Najmeh Zangeneh and Hamed Motazzadeh	4.000	0.922	0.850	2.093	5.907	4.230	0.000	1.000	1.89	0.52
2.000	Ali Akbar Heydari and Sara Mohdnejad	2.890	0.671	0.450	1.575	5.740	4.230	0.000	2.000	2.51	-0.47
2.000	Hassan Nasiri Afshandi and Mohsen Tabaei	4.100	0.671	0.450	2.460	5.740	4.230	0.000	1.000	1.22	0.70
2.000	Hossein Hesheminejad and Mostafa Masoudinia	2.980	0.742	0.550	1.508	3.588	3.991	0.000	1.000	1.98	-0.37
1.000	Farzesh Badat Aghili Moghadam and Vahid Ahmadi	2.960	0.742	0.550	1.506	4.414	3.991	0.000	1.000	1.98	0.00
Random		3.317	0.138	0.019	3.047	3.588	24.055	0.000	100.00		0.00

-4.00 -2.00 0.00 2.00 4.00 6.00 8.00

ب) تحلیل زیرگروهی (زیرگروه نگاری)

تحلیل زیرگروهی براساس نوع پژوهش نشان داد که در پژوهش های کمی، اندازه اثر تجمعی برابر با ۳/۴۲۴ با خطای معیار ۰/۱۶۴ و فاصله اطمینان ۹۵٪ [۳/۱۰۲، ۳/۷۴۶] است (جدول ۶) که حاکی از آن است که حتی زمانی که حریمیت به صورت متغیری قابل اندازه گیری و مبتنی بر شاخص های عینی فضایی تحلیل می شود، همچنان نقشی تعیین کننده در کیفیت

مسکن دارد. از منظر طراحی، این امر اهمیت توجه به عناصر ملموس و قابل طراحی حریمیت، مانند نحوه استقرار فضاها، کنترل دیدهای مزاحم و تفکیک عملکردی را برجسته می سازد.

در پژوهش های کیفی، اندازه اثر تجمعی برابر با ۳/۶۲۵ با خطای معیار ۰/۱۲۵ و فاصله اطمینان [۳/۲۰۳، ۴/۰۴۶] گزارش شده که بالاترین مقدار در میان زیرگروه ها است (جدول

دستیابی به تصویری واقع‌بینانه‌تر از نقش حریمت در مسکن نشان می‌دهد. در مجموع همه مطالعات (مدل اثرات تصادفی کلی)، اندازه اثر برابر با $3/381$ (خطای معیار $= 0/121$) با فاصله اطمینان 95% $[3/143, 3/618]$ و مقدار آزمون Z برابر با $27/88$ (مقدار احتمال $> 0/0001$) به دست آمد که تأییدی بر اثر مثبت و قوی حریمت در تمامی رویکردهاست (جدول ۶). اختلاف میانگین‌های تجمعی زیرگروه‌ها نشان می‌دهد که نوع پژوهش به‌طور چشمگیری بر برآورد کلی تأثیر می‌گذارد. پیشنهاد می‌شود برای واکاوی بیش‌تر، تعامل این متغیر با عوامل دیگر پژوهش مانند روش گردآوری داده‌ها یا زمینه موضوعی نیز از طریق رگرسیون یا تحلیل‌های زیرگروهی دقیق‌تر بررسی شود.

۶) و حکاین از آن دارد که هنگامی که حریمت از منظر ادراک ساکنان، تجربه زیسته و معانی فرهنگی تحلیل می‌شود، اهمیت آن حتی فراتر از آن چیزی است که شاخص‌های کمی نشان می‌دهند. به بیان معمارانه، این نتایج تأکید می‌کنند که حریمت بیش از آنکه صرفاً یک کیفیت کالبدی باشد، تجربه‌ای ذهنی-فضایی است که در تعامل انسان و فضا شکل می‌گیرد. در پژوهش‌های ترکیبی، اندازه اثر برابر با $2/651$ با خطای معیار $0/328$ و فاصله اطمینان $[2/012, 3/289]$ به دست آمد (جدول ۶)؛ این کاهش نسبی اندازه اثر نشان می‌دهد که ترکیب رویکردهای کمی و کیفی به برآوردی متعادل‌تر منجر شده و از تمرکز بیش از حد بر یک بُعد خاص حریمت جلوگیری کرده است. از منظر معماری، این موضوع اهمیت رویکردهای تلفیقی را در

جدول ۶. برآورد نتایج متاآنالیز مدل اثرات تصادفی برای متغیر حریمت بر اساس زیرگروه نوع پژوهش (خروجی نرم افزار CMA). ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

Model	Group by Subgroup	Study name	Type of Research	Statistics for each study						Weight (Eparate tau)		Point estimate and 95% CI	Residual (Random) Std Residual
				Point estimate	Standard error	Variance	Lower limit	Upper limit	Z-Value	p-Value	Relative weight		
1.00	1.00	Arezo Mohtasham	1.000	2.320	0.886	0.750	0.623	4.017	2.679	0.007	2.80		-1.14
1.00	1.00	Hanieh Okhovat	1.000	3.500	0.671	0.450	2.185	4.815	5.217	0.000	4.08		0.09
1.00	1.00	Mehran Ali	1.000	3.900	0.548	0.300	2.826	4.974	7.120	0.000	5.24		0.68
1.00	1.00	Hassan	1.000	3.140	0.300	0.090	2.552	3.728	10.487	0.000	8.86		-0.54
1.00	1.00	Amid-Eslam	1.000	3.800	0.632	0.400	2.560	5.040	6.008	0.000	4.36		0.40
1.00	1.00	Faezeh	1.000	2.190	0.894	0.800	0.437	3.943	2.448	0.014	2.66		-1.24
1.00	1.00	Hassan Hashemi	1.000	3.400	0.592	0.350	2.240	4.560	5.747	0.000	4.78		-0.33
1.00	1.00	Sahar Toofan	1.000	4.300	0.224	0.050	3.862	4.738	19.230	0.000	10.20		1.80
1.00	1.00	Maryam Azneb	1.000	2.170	0.400	0.160	1.386	2.954	5.425	0.000	7.20		-2.13
1.00	1.00	Mitra Ghaffourian	1.000	3.700	0.917	0.840	1.904	5.496	4.037	0.000	2.56		0.27
1.00	1.00	Hassan Naseri	1.000	2.690	0.283	0.080	1.813	3.567	6.015	0.000	6.51		-1.18
1.00	1.00	Ali Akbar Heydari	1.000	3.500	0.500	0.250	2.520	4.480	7.000	0.000	5.81		0.11
1.00	1.00	Seyedeh Solmaz	1.000	4.200	1.095	1.200	2.053	6.347	3.834	0.000	1.91		0.66
1.00	1.00	Somayeh Omidvari	1.000	3.780	0.632	0.400	2.140	5.420	4.518	0.000	2.95		0.38
1.00	1.00	Somayeh Ziari	1.000	3.900	0.975	0.950	1.990	5.810	4.001	0.000	2.32		0.46
1.00	1.00	Seyed Hosseini	1.000	3.500	0.806	0.650	1.920	5.080	4.341	0.000	3.16		0.08
1.00	1.00	Javaher Koti	1.000	4.000	0.707	0.500	2.614	5.386	5.667	0.000	3.78		0.69
1.00	1.00	Mohammad Rahim	1.000	3.800	0.886	0.750	2.103	5.497	4.388	0.000	2.80		0.39
1.00	1.00	Shahib Mohammadian	1.000	4.300	1.095	1.200	2.153	6.447	3.925	0.000	2.10		0.69
1.00	1.00	Faezeh Taheri	1.000	3.700	0.548	0.300	2.626	4.774	6.755	0.000	5.24		0.39
1.00	1.00	Najmeh Zanganeh	1.000	4.000	0.775	0.600	2.482	5.518	5.164	0.000	3.31		0.69
1.00	1.00	Hassan Naseri Aghandi	1.000	2.890	0.671	0.450	1.575	4.205	4.308	0.000	4.06		-0.67
1.00	1.00	Feimeh Badat Aghilli	1.000	2.980	0.742	0.550	1.508	4.414	3.991	0.000	3.53		-0.54
Random	1.00			3.424	0.164	0.027	3.102	3.746	20.846	0.000	100.00		0.00
2.00	2.00	Farzaneh Alimohammadi	2.000	4.200	0.775	0.600	2.682	5.718	5.422	0.000	5.70		0.68
2.00	2.00	Fatemeh Baradaran	2.000	4.400	0.283	0.080	3.846	4.954	15.556	0.000	15.77		1.56
2.00	2.00	Minoo Gharebagloo	2.000	3.700	0.265	0.070	3.181	4.219	13.985	0.000	16.33		0.15
2.00	2.00	Seyed Abolhasan	2.000	3.900	0.374	0.140	3.167	4.633	10.423	0.000	13.10		0.50
2.00	2.00	Kourosh Momeni	2.000	4.000	0.837	0.700	2.380	5.640	4.781	0.000	5.07		0.40
2.00	2.00	Houshmand Allzadeh	2.000	1.140	0.975	0.950	-0.770	3.050	1.170	0.242	3.98		-2.35
2.00	2.00	Nasim Moezani	2.000	3.500	0.806	0.650	1.920	5.080	4.341	0.000	5.37		-0.14
2.00	2.00	Neda Amini	2.000	3.100	0.412	0.170	2.292	3.908	7.519	0.000	12.07		-0.90
2.00	2.00	Hassan Holdamnia	2.000	2.790	0.500	0.250	1.810	3.770	5.580	0.000	9.09		-1.29
2.00	2.00	Mohsen Jangavar	2.000	3.700	0.632	0.400	2.480	4.940	5.850	0.000	7.55		0.10
2.00	2.00	Hashem Hasheminejad	2.000	4.100	0.837	0.700	2.460	5.740	4.900	0.000	5.07		0.51
Random	2.00			3.625	0.215	0.046	3.203	4.046	16.835	0.000	100.00		0.00
3.00	3.00	Mohammad Rahim	3.000	1.410	0.949	0.900	-0.449	3.269	1.486	0.137	7.65		-1.10
3.00	3.00	Navid Nehri	3.000	2.170	0.424	0.180	1.338	3.002	5.115	0.000	15.91		-0.64
3.00	3.00	Kourosh Momeni	3.000	2.110	0.469	0.220	1.191	3.020	4.499	0.000	15.01		-0.70
3.00	3.00	Parisa Hashemipour	3.000	1.790	0.346	0.120	1.111	2.468	5.167	0.000	17.49		-1.22
3.00	3.00	Ali Akbar Heydari	3.000	3.500	0.500	0.250	2.746	3.854	11.667	0.000	16.72		0.96
3.00	3.00	Farzaneh Alimohammadi	3.000	3.600	0.922	0.850	1.793	5.407	3.905	0.000	7.94		0.86
3.00	3.00	Solmaz Babazadeh	3.000	3.800	0.806	0.650	2.220	5.380	4.713	0.000	9.33		1.13
3.00	3.00	Ali Akbar Heydari and colleagues	3.900	3.900	0.950	0.850	1.990	5.810	4.230	0.000	7.94		1.13
Random	3.00			2.651	0.328	0.108	2.012	3.289	8.138	0.000	100.00		0.00
Random	Overall			3.381	0.121	0.015	3.143	3.618	27.880	0.000	100.00		0.00

-4.00 -2.00 0.00 2.00 4.00 6.00 8.00

تحلیل زیرگروهی براساس رویکرد پژوهش نشان داد که بیش‌ترین اندازه اثر مربوط به مطالعات تطبیقی با میانگین $۳/۷۴$ خطای معیار حدود $۰/۲۳$ و فاصله اطمینان $[۳/۲۸۷, ۴/۱۹۴]$ بوده (جدول ۷) و بیانگر آن است که مقایسه الگوهای مختلف مسکن، برای مثال سنتی در برابر معاصر یا بومی در برابر غیر بومی؛ بیش‌ترین ظرفیت را برای آشکارسازی نقش محرمیت دارد. در مقابل، کمترین اندازه

اثر در مطالعات توصیفی-تحلیلی با میانگین $۳/۹۳۶$ ، خطای معیار حدود $۰/۲۵$ و فاصله اطمینان $[۳/۴۳۸, ۳/۴۳۴]$ مشاهده شد که نشان می‌دهد توصیف صرف فضا بدون تحلیل مقایسه‌ای یا تفسیری عمیق، قدرت کمتری در برجسته‌سازی این مفهوم دارد. باین حال، اندازه اثر کلی برابر با $۳/۳۹$ نشان می‌دهد که محرمیت در همه رویکردها هم‌چنان عنصری بنیادین است (جدول ۷).

جدول ۷. برآورد نتایج متاآنالیز مدل اثرات تصادفی برای متغیر محرمیت براساس زیرگروه رویکرد پژوهش (خروجی نرم افزار CMA). ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

Model	Group by Subgroup	Study name	Statistics for each study					Weight (Separate tau)		Residual (Separate tau)		Collections for each study Standard error
			Point estimate	Variance	Lower limit	Upper limit	Z-Value	p-Value	Relative weight	Std Residual		
1.00	1.00	Arezo Mohtasham and Mehdi Hamzanejad	2.320	0.775	0.600	4.041	2.567	0.010	4.99	-0.50		0.882
1.00	1.00	Nasim Moazzami and Zahra Abol	2.170	0.434	1.338	3.002	5.115	0.000	10.75	-1.05		0.659
1.00	1.00	Sayed Abolhasan Fiaz	3.900	0.190	3.167	4.633	10.423	0.000	15.60	1.17		0.424
1.00	1.00	Farzesh Taheri Samad and Ali Karimi	2.190	0.342	0.437	3.943	3.743	0.000	7.55	-0.70		0.594
1.00	1.00	Parisa Hashemipour and Sara Yazdani	1.790	0.840	-0.117	3.697	1.957	0.050	2.92	-1.80		0.917
1.00	1.00	Hassan Naseri Aghandi and colleagues	2.690	0.347	1.111	4.268	4.667	0.000	7.47	-0.33		0.589
1.00	1.00	Ali Akbar Heydari and al.	3.500	0.250	2.520	4.480	7.006	0.000	6.93	0.61		0.500
1.00	1.00	Schnezh Babaezadeh Cakouel et al.	3.800	0.660	2.220	5.380	4.713	0.000	4.89	0.35		0.812
1.00	1.00	Somayeh Zari and Kermanshah Zari	3.900	0.350	1.990	5.810	4.001	0.000	3.03	0.72		0.975
1.00	1.00	Sahib Mohammadien Mansour	4.300	1.200	2.153	6.447	3.925	0.000	2.40	0.42		1.095
1.00	1.00	Sayed Hossein Mirzadeh and Azam Afshamia	3.580	0.680	1.920	5.240	4.341	0.000	4.75	0.61		0.825
1.00	1.00	Farzesh Taheri Samad et al.	3.700	0.300	2.626	4.774	6.755	0.000	5.41	1.04		0.548
1.00	1.00	Hassan Naseri Aghandi and Mohsen Tabaei	2.890	0.450	1.575	4.205	4.308	0.000	6.53	-0.03		0.671
1.00	1.00	Farzesh Bakht Aghili Moghadam and Vahid Ahmad	2.960	0.550	1.506	4.414	3.991	0.000	5.04	0.05		0.742
Random	1.00		2.936	0.254	2.438	3.434	11.554	0.000	100.00			0.254
2.00	2.00	Farzesh Baradaran Horevi and colleagues	4.200	0.775	0.660	5.718	5.422	0.000	6.93	0.02		0.882
2.00	2.00	Nasim Moazzami and Zahra Abol	3.700	0.434	1.818	5.582	5.813	0.000	14.81	0.45		0.659
2.00	2.00	Nasim Moazzami and Zahra Abol	3.500	0.389	1.920	5.080	5.604	0.000	13.26	-0.31		0.624
2.00	2.00	Ali Akbar Heydari and Sara Mohabnejad	3.900	0.922	2.018	5.707	4.230	0.000	64.99	0.16		0.960
Random	2.00		3.741	0.054	3.287	4.194	16.162	0.000	100.00			0.231
3.00	3.00	Farzesh Baradaran Horevi and Mehdi Hamzanejad	4.400	2.281	-0.006	8.806	2.914	0.004	8.94	1.92		1.511
3.00	3.00	Kouroush Momeni and colleagues	1.140	0.975	-0.600	2.880	1.155	0.248	26.36	-1.39		0.987
3.00	3.00	Hassan Hekdamia	2.790	0.650	0.210	5.370	2.240	0.025	64.70	0.16		0.806
Random	3.00		2.973	0.731	1.297	4.649	3.477	0.001	100.00			0.855
4.00	4.00	Mehran Ali Al-Hassani and Abu Alzai Cortani	3.900	0.562	0.800	4.974	7.120	0.000	20.03	0.52		0.750
4.00	4.00	Amid-Eslam Theghre-Estahni and colleagues	2.300	0.367	0.030	3.792	3.802	0.000	25.69	1.62		0.606
4.00	4.00	Maryam Anzeb and colleagues	2.170	0.180	1.338	3.002	5.115	0.000	38.51	-0.42		0.424
4.00	4.00	Somayeh Onickvari and Elham Onickvari	3.780	0.837	1.370	6.180	4.141	0.000	15.02	0.37		0.915
6.00	4.00	Hassan Hashemmoqad and Mostafa Masoudnia	2.890	0.700	1.670	4.110	3.455	0.001	9.66	0.31		0.837
Random	4.00		3.478	0.164	2.582	4.369	8.582	0.000	100.00			0.405
5.00	5.00	Harish Okhovet	3.500	0.491	0.938	4.815	5.217	0.000	13.59	0.10		0.701
5.00	5.00	Kouroush Momeni and colleagues	3.700	0.491	0.938	5.718	5.217	0.000	13.59	-1.16		0.701
3.00	5.00	Hassan Hashemmoqad and colleagues	3.400	0.592	0.820	5.980	4.719	0.000	11.28	-0.01		0.769
6.00	5.00	Sahar Toofan	4.300	0.500	1.962	6.688	6.082	0.000	13.32	0.27		0.707
3.00	5.00	Ali Akbar Heydari and Vahid Ahmad	3.800	0.380	1.440	6.160	5.115	0.000	13.17	0.36		0.621
5.00	5.00	Mohammad Fahim Fahrena and Bakti Khalepour	3.800	0.750	2.103	5.497	4.388	0.000	9.03	0.36		0.866
5.00	5.00	Sayed Hossein Mirzadeh and Azam Afshamia	4.300	0.750	2.603	6.497	4.965	0.000	9.03	0.09		0.866
Random	5.00		3.410	0.152	2.698	4.123	9.383	0.000	100.00			0.390
6.00	6.00	Mohammad Kouroush Salsani and Mohammad Reza Mod	4.180	0.491	1.182	5.178	7.129	0.000	18.17	-1.54		0.701
6.00	6.00	Kouroush Momeni and Nedra Aeri	4.100	0.837	2.130	6.070	4.481	0.000	10.71	0.80		0.915
6.00	6.00	Nedra Amini and Hifid Norouziarpour	3.100	0.170	1.983	4.217	7.519	0.000	22.51	-1.60		0.412
6.00	6.00	Farzesh Almoheemadi et al.	3.600	0.602	2.420	4.780	4.644	0.000	13.03	0.89		0.776
5.00	6.00	Schnezh Mohammadien Mansour	4.300	1.105	2.100	6.500	4.094	0.000	7.50	1.09		1.051
5.00	5.00	Sayed Hossein Mirzadeh and Azam Afshamia	3.700	0.426	2.426	4.974	4.380	0.000	8.07	0.75		0.836
5.00	5.00	Hassan Naseri Aghandi and Mohsen Tabaei	2.960	0.690	1.606	4.314	3.954	0.000	7.99	0.79		0.831
Random	6.00		3.317	0.110	2.668	3.966	10.015	0.000	100.00			0.331
7.00	7.00	Hassan Hashemi Zanjubed and colleagues1	3.140	0.301	1.031	4.285	5.729	0.000	21.29	-1.80		0.548
7.00	7.00	Mitra Ghaffourian and colleagues	3.700	1.065	1.611	5.789	3.587	0.000	6.02	0.32		1.032
7.00	7.00	Sayed Shive Rajoo and Mohammad Reza Banerian	4.200	1.005	2.245	6.155	4.187	0.000	6.34	0.73		1.003
7.00	7.00	Jewahir Kati and Zaidan Sabemjedi	4.000	0.820	2.614	5.386	4.857	0.000	12.72	0.65		0.721
7.00	7.00	Najmeh Zangeneh and Hamed Moazzazadeh	4.000	0.600	2.482	5.518	5.164	0.000	11.21	0.79		0.775
7.00	7.00	Ali Akbar Heydari and Mahno Taghijour	3.300	0.733	1.863	4.737	3.857	0.000	7.55	1.09		0.856
7.00	7.00	Farzesh Baradaran Horevi and Mehdi Hamzanejad	3.800	0.790	1.703	5.897	4.274	0.000	6.86	1.40		0.888
7.00	7.00	Hassan Naseri Aghandi and colleagues1	2.890	0.920	1.085	4.695	3.014	0.003	6.00	0.19		0.959
Random	7.00		3.420	0.060	2.942	3.898	14.018	0.000	100.00			0.244
Random	Overall		3.383	0.015	3.157	3.609	29.317	0.000	100.00			0.115

در تحلیل براساس روش گردآوری داده‌ها، بیش‌ترین اندازه اثرتجمعی مربوط به مطالعات مبتنی بر مصاحبه با مقدار $۳/۸۱۴$ ، خطای معیار حدود $۰/۴۰$ و فاصله اطمینان $[۴/۶۰۰, ۳/۰۲۷]$ مشاهده شد (جدول ۸) نشان می‌دهد محرمیت بیش‌از هر چیز در سطح تجربه، گفتار و احساس ساکنان معنا می‌یابد. پژوهش‌های پرسشنامه‌ای نیز با اندازه اثر

تجمعی حدود $۳/۶۶$ و خطای معیار $۰/۴۲$ ، هرچند با پراکندگی بیش‌تر، این اهمیت را تأیید کرده‌اند. در مقابل، روش‌های میدانی و مشاهده‌ای با اندازه اثرتجمعی حدود $۲/۹۲$ نشان می‌دهند که ثبت رفتارهای قابل مشاهده به‌تنهایی نمی‌تواند تمام ابعاد محرمیت را آشکار سازد. روش‌های اسنادی و نرم‌افزاری با اندازه اثرهای تجمعی حدود $۳/۵۲$ و $۳/۴۹۹$

نیز بیانگر آن هستند که محرمیت حتی در تحلیل‌های نظری و مدل‌سازی فضایی، مفهومی پررنگ و اثرگذار باقی‌مانده است. درنهایت؛ اثر کلی در تمام مطالعات برابر

با ۳/۳۹۲ با خطای معیار ۰/۱۰۴ و فاصله اطمینان [۳/۱۸۸، ۳/۵۹۷] بود که نشانگر اثری قوی و معنادار از محرمیت در همه روش‌هاست (جدول ۸).

جدول ۸. برآورد نتایج متاآنالیز مدل اثرات تصادفی برای متغیر محرمیت براساس زیرگروه روش گردآوری داده‌ها (خروجی نرم‌افزار CMA). ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

Model	Group by Subgroup	Study name	Statistics for each study					Weight (Separate tau)		Residual (Separate tau)		Collection method	Statistics for each study Standard error
			Point estimate	Variance	Lower limit	Upper limit	Z-Value	p-Value	Relative weight	Std Residual			
1,00	1,000	Mohamed Karem Siliem and Mohammad Riss Mtd	1,410	0,090	-0,449	3,269	1,498	0,137	3,04	-2,38		1,000	0,949
1,00	1,000	Mico Gharabaglo and Yanyu Jiamil	3,700	0,070	3,181	4,219	13,985	0,000	30,10	0,86		1,000	0,265
1,00	1,000	Arvid-Eslam Taghvaei Estahki and colleagues	3,800	0,400	2,560	5,040	6,008	0,000	6,84	-0,63		1,000	0,632
1,00	1,000	Nasim Masami and Zahra Abd	3,500	0,690	1,920	5,080	4,341	0,000	4,21	-0,07		1,000	0,806
1,00	1,000	Ali Akbar Heydari and Mehine Taghipour	3,300	0,250	2,748	3,854	11,667	0,000	34,21	0,39		1,000	0,250
1,00	1,000	Sahar Bakhshizadeh Ghazvini et al	3,800	0,690	2,220	5,380	4,713	0,000	4,21	0,35		1,000	0,806
1,00	1,000	Sorayeh Zari and Homayoon Zari	3,900	0,950	1,990	5,810	4,001	0,000	2,86	0,72		1,000	0,975
1,00	1,000	Sahib Mohammadian Mansour	4,300	1,200	2,153	6,447	3,925	0,000	2,98	0,42		1,000	1,095
1,00	1,000	Ali Akbar Heydari and Sara Mohabnejad	3,900	0,850	2,018	5,707	4,230	0,000	3,21	0,33		1,000	0,922
Random	1,00		3,522	0,027	3,198	3,846	21,289	0,000	100,00			1,000	0,165
2,00	2,000	Azooz Mhtashem and Mind Hamenejad	2,320	0,750	0,623	4,017	2,679	0,007	5,57	-0,50		2,000	0,866
2,00	2,000	Kouroush Monari and colleagues	2,110	0,220	1,191	3,020	4,499	0,000	10,64	-1,15		2,000	0,469
2,00	2,000	Fazesh Taheri Samani and Ali Karani	2,190	0,350	0,437	3,943	2,448	0,014	5,35	-0,70		2,000	0,592
2,00	2,000	Hossein Heshemi Zanjabad and colleagues	3,400	0,050	2,240	4,560	5,747	0,000	16,55	0,61		2,000	0,234
2,00	2,000	Parisa Heshmipour and Sara Yaddari	1,790	0,840	1,111	2,468	5,167	0,000	8,55	-1,80		2,000	0,917
2,00	2,000	Hossein Nasiri Aghvandi and colleagues	2,690	0,200	1,813	3,567	6,015	0,000	8,35	-0,39		2,000	0,447
2,00	2,000	Ali Akbar Heydari and al.	3,500	0,250	2,520	4,480	7,000	0,000	11,37	0,61		2,000	0,500
2,00	2,000	Sorayeh Chahoki and Ehsan Chahoki	3,780	0,700	2,120	5,400	4,334	0,000	5,87	0,68		2,000	0,837
2,00	2,000	Sayed Hossein Masadhi and Assem Alshamisi	3,560	0,650	1,920	5,680	4,341	0,000	5,84	0,61		2,000	0,806
2,00	2,000	Fazesh Taheri Samani et al.	3,700	0,300	2,626	4,774	6,755	0,000	8,95	1,04		2,000	0,546
2,00	2,000	Hossein Heshmipour and Mostafa Masoudnia	4,100	0,700	2,460	5,740	4,900	0,000	6,14	1,20		2,000	0,837
2,00	2,000	Fatemeh Bakhshizadeh Moghadam and Vahid Ahmadi	2,990	0,550	1,506	4,414	3,991	0,000	5,64	0,05		2,000	0,742
Random	2,00		2,917	0,060	2,438	3,908	11,884	0,000	100,00			2,000	0,245
3,00	3,000	Haniieh Chahoki	3,500	0,450	2,185	4,815	5,217	0,000	20,53	-0,19		3,000	0,671
3,00	3,000	Sahar Toofan	4,300	0,090	3,962	4,738	10,230	0,000	37,60	1,17		3,000	0,234
3,00	3,000	Hossein Heshmipour	1,810	0,350	1,810	3,770	5,590	0,000	28,56	-1,23		3,000	0,500
3,00	3,000	Mohammad Faramin Faramin and Basile Hekpour	3,600	0,750	2,103	5,497	4,388	0,000	15,31	0,14		3,000	0,886
Random	3,00		3,658	0,181	2,825	4,402	8,803	0,000	100,00			3,000	0,425
4,00	4,000	Fatemeh Bakhshizadeh Hraei and Mind Hamenejad	4,400	0,080	3,946	4,954	15,556	0,000	38,67	1,16		4,000	0,283
4,00	4,000	Kouroush Monari and Nader Asri	4,000	0,700	2,360	5,640	4,781	0,000	15,58	0,20		4,000	0,837
4,00	4,000	Nasir Aini and Hamed Norouzi	3,100	0,170	2,252	3,908	7,519	0,000	31,98	-1,22		4,000	0,412
4,00	4,000	Fazesh Ali Mohammad et al.	3,600	0,850	1,793	5,405	3,905	0,000	13,61	-0,21		4,000	0,922
Random	4,00		3,614	0,161	3,027	4,600	9,409	0,000	100,00			4,000	0,401
5,00	5,000	Fatemeh Bakhshizadeh Hraei and colleagues	2,925	0,152	2,180	3,790	7,422	0,000	11,61	1,19		5,000	0,775
5,00	5,000	Nasir Aini and colleagues	2,170	0,180	1,338	3,002	5,115	0,000	17,08	-0,86		5,000	0,424
5,00	5,000	Sayed Abolhasan Riasi	3,900	0,140	3,167	4,633	10,423	0,000	17,86	1,17		5,000	0,374
5,00	5,000	Hossein Ahmad Alazadeh and colleagues	1,140	0,650	-0,770	3,050	1,170	0,242	7,16	-1,45		5,000	0,975
5,00	5,000	Maryam Azizi and colleagues	2,170	0,120	1,386	2,954	5,425	0,000	17,47	-0,58		5,000	0,346
5,00	5,000	Mehrin Jangir and Reyhaneh Salehizadeh	3,700	0,400	2,480	4,940	5,850	0,000	13,70	0,79		5,000	0,632
5,00	5,000	Hossein Nasiri Aghvandi and Mehrooz Tabasi	2,890	0,450	1,575	4,205	4,308	0,000	13,11	-0,03		5,000	0,917
Random	5,00		2,925	0,152	2,180	3,690	7,490	0,000	100,00			5,000	0,390
6,00	6,000	Mehrin Ali Al-Hassani and Abu Atul Corani	3,499	0,050	2,863	3,859	15,703	0,000	66,13	-1,80		6,000	0,223
6,00	6,000	Hossein Heshmipour Zanjabad and colleagues	3,140	0,090	2,952	3,728	10,487	0,000	7,09	0,32		6,000	0,300
6,00	6,000	Mina Ghafourian and colleagues	3,700	0,840	1,904	5,496	4,037	0,000	4,96	0,73		6,000	0,917
6,00	6,000	Sorayeh Shave Raziq and Mohammad Riss Bannan	4,200	1,200	2,063	6,347	3,344	0,000	11,90	0,65		6,000	1,095
6,00	6,000	Judith Kati and Zohreh Bakhshizadeh	4,000	0,500	2,614	5,386	5,657	0,000	9,92	0,67		6,000	0,707
6,00	6,000	Najmeh Zangeneh and Hamed Mobaradizadeh	4,000	0,600	2,482	5,518	5,164	0,000		0,79		6,000	0,775
Random	6,00		3,499	0,050	3,063	3,859	15,703	0,000	100,00			6,000	0,223
Random	Overall		3,392	0,011	3,188	3,597	35,485	0,000	100,00			-	0,104

به تحلیل اضافه شود. این به آن معناست که باید ۳۵۱۰ مطالعه دیگر انجام شود تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل‌ها خطایی رخ دهد. این عدد حاکی از پایداری و دقت بالای نتایج پژوهش حاضر است (جدول ۹).

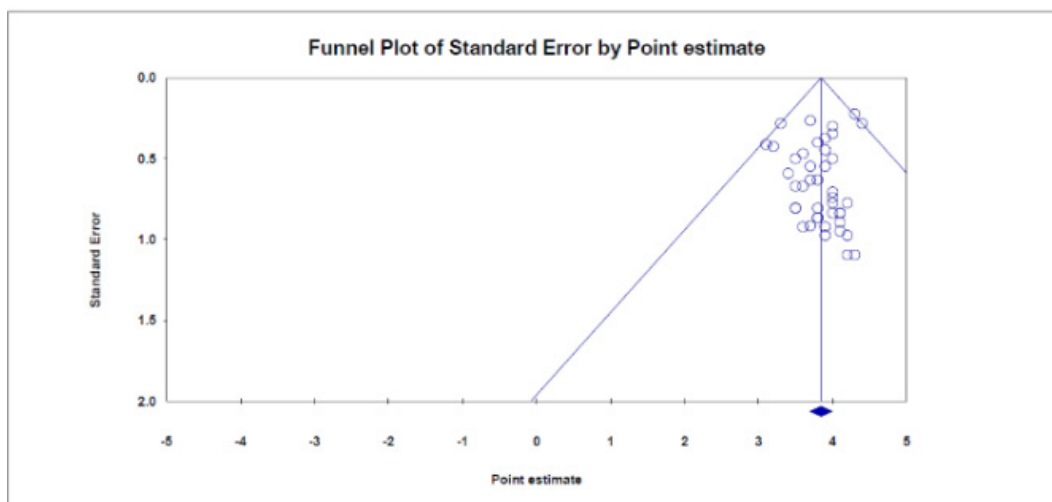
ج) ارزیابی پایداری نتایج و سوگیری انتشار برای ارزیابی پایداری نتایج و بررسی تأثیر احتمالی مطالعات منتشر نشده، از شاخص تعداد ناکامل بی‌خطر^۸ روزنتال استفاده شد. براساس این شاخص، برای تغییر نتیجه معنادار کلی به غیر معنادار، باید ۳۵۱۰ مطالعه اضافی با اثر صفر

جدول ۹. محاسبات N ایمن (تعداد ناکامل بی‌خطر) کلاسیک. ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

۱۸,۴۶۱۹۱	مقدار Z برای مطالعات مشاهده‌شده
۰,۰۰۰۰۰۰	مقدار p برای مطالعات مشاهده‌شده
۰,۰۰۵۰۰۰	آلفا
۲,۰۰۰۰۰	باقیمانده (دنیه‌اله)
۱,۹۵۹۹۶	Z برای آلفا
۴۲	تعداد مطالعات مشاهده‌شده
۳۵۱۰	تعداد مطالعات گم‌شده‌ای که مقدار P را به آلفا می‌رساند.

به منظور بررسی سوگیری انتشار، از نمودار قیفی و آزمون رگرسیونی ایگر استفاده گردید. نمودار قیفی (تصویر ۲) توزیع نسبتاً متقارن مطالعات را حول اندازه اثر ترکیبی نشان می دهد. تمرکز غالب نقاط در بخش فوقانی نمودار (مطالعات با خطای استاندارد پایین) و فقدان تجمع نامتقارن در بخش تحتانی، حاکی از عدم سوگیری انتشار معنادار است.

آزمون ایگر نیز این نتیجه را تأیید می کند؛ براساس نتایج رگرسیون ایگر ضریب برش برابر با $0/1715$ - است که در سطح اطمینان ۹۵ درصد مقدار t آن برابر با $0/67$ می شود. با توجه به مقدار سطح معناداری که بزرگ تر از $0/05$ است فرض صفر مبنی بر متقارن بودن نمودار قیفی و عدم سوگیری انتشار تأیید می شود (جدول ۱۰).

تصویر ۲. نمودار قیفی (Funnel) (خروجی نرم افزار CMA). مأخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

جدول ۱۰. نتایج حاصل از بررسی روش رگرسیونی ایگر (خروجی نرم افزار CMA). مأخذ: نگارندگان، ۱۴۰۵

شاخص آماری	برش (B)	خطای استاندارد (SE)	t-value	سطح معناداری P-Value
نتایج	-۰,۱۷۱۵	۰,۲۵۷۸	۰,۶۷	۰,۵۰۹۵

نتیجه گیری

پژوهش حاضر با بهره گیری از مرور نظام مند و تحلیل کمی ۴۲ مطالعه منتخب در حوزه محرمیت در معماری و شهرسازی ایران، به تحلیل روندهای پژوهشی، میزان اثرگذاری این مفهوم و شناسایی خلأهای موجود در ادبیات علمی پرداخت. اندازه اثر کلی محرمیت در مدل اثرات تصادفی برابر با $3/317$ و در سطح آماری بسیار معنادار ($P < 0/001$) برآورد شد که در مجموعه مطالعات بررسی شده، بیانگر نقش مؤثر و پایدار محرمیت در تبیین کیفیت محیط های معماری بوده و به عنوان یکی از مفاهیم محوری در پژوهش های معماری و شهرسازی ایران شناخته می شود. حضور

مستمر این مفهوم در پژوهش های منتشر شده طی سال های مورد بررسی بیانگر آن است که محرمیت نه به عنوان موضوعی حاشیه ای، بلکه در جایگاه مؤلفه ای اثرگذار در ارتقای کیفیت فضایی، سازمان دهی فضا و تنظیم روابط فردی و اجتماعی و کارایی معماری، مورد توجه پژوهشگران است. همچنین نتایج حاصل از نمودار قیفی و آزمون رگرسیونی ایگر نشان داد که شواهد معناداری از سوگیری انتشار در مطالعات منتخب وجود ندارد و یافته های به دست آمده از اعتبار و قابلیت اتکای مناسبی برخوردارند. نتایج تحلیل زیرگروهی نشان داد که نحوه مواجهه پژوهشگران با مفهوم محرمیت، شامل نوع پژوهش، رویکرد پژوهشی و روش گردآوری

داده‌ها، بر شدت برآورد این مفهوم تأثیرگذار بوده است. باین حال، در تمامی زیرگروه‌ها اندازه اثر مثبت و معنادار گزارش شد که بیانگر جایگاه پایدار حریمیت به عنوان یکی از مؤلفه‌های بنیادین کیفیت فضاهای معماری و شهرسازی است. بررسی نتایج براساس نوع پژوهش نشان داد که بیشترین اندازه اثر تجمعی مربوط به پژوهش‌های کیفی با مقدار $۳/۶۲۵$ است که حکایت از آن دارد که حریمیت زمانی که از منظر تجربه زیسته، ادراک فضایی و روایت ساکنان تحلیل شود، با وضوح و عمق بیش‌تری آشکار می‌گردد و نقش آن در احساس آرامش، امنیت روانی، کنترل دید و اختیار فضایی بهتر تبیین می‌شود. در پژوهش‌های کمی نیز اندازه اثر $۳/۴۲۴$ نشان می‌دهد که حریمیت در قالب شاخص‌های عینی و کالبدی هم‌چون تفکیک فضایی، جهت‌گیری بازشوها و سلسله‌مراتب دسترسی، تأثیری معنادار بر کیفیت محیط سکونت دارد. درمقابل، پژوهش‌های ترکیبی با اندازه اثر $۲/۶۵۱$ برآوردی متعادل‌تر ارائه کرده‌اند که تصدیق می‌کنند رویکردهای تلفیقی ضمن تأیید اهمیت حریمیت، تصویری واقع‌بینانه‌تر از پیچیدگی‌های فضایی و اجتماعی سکونت و نحوه تحقق آن در معماری ارائه می‌دهند.

از منظر رویکرد پژوهشی، بیش‌ترین اندازه اثر مربوط به مطالعات تطبیقی با مقدار حدود $۳/۷۴$ بود که نشان می‌دهد مقایسه میان الگوهای مختلف سکونت از جمله خانه‌های سنتی و معاصر یا نمونه‌های بومی و غیربومی، ظرفیت بیش‌تری برای آشکارسازی نقش حریمیت در سازمان فضایی، نحوه تعریف ورودی‌ها، فضاهای واسط و درجات نفوذپذیری فضاها محیط دارد. درمقابل، مطالعات توصیفی - تحلیلی با اندازه اثر حدود $۲/۹۳۶$ کمترین مقدار را نشان داده‌اند که بیانگر محدودیت رویکردهای صرفاً توصیفی در تبیین ابعاد پیچیده این مفهوم است. هم‌چنین بررسی روش‌های گردآوری داده‌ها نشان داد که بیش‌ترین اندازه

اثر مربوط به مطالعات مبتنی بر مصاحبه با مقدار $۳/۸۱۴$ بود که بیانگر آن است که حریمیت بیش از آنکه صرفاً یک ویژگی کالبدی باشد، در سطح تجربه، احساس و ادراک کاربران معنا می‌یابد. درمقابل، روش‌های میدانی و مشاهده‌ای با کمترین اندازه اثر (در حدود $۲/۹۲$)، نشان می‌دهند که مشاهده رفتارهای فضایی بدون دسترسی به لایحه‌های ذهنی کاربران نمی‌تواند ابعاد پیچیده حریمیت را آشکار سازد. در مجموع، نتایج تحلیل زیرگروهی نشان می‌دهد که حریمیت مفهومی چندبعدی است و شناخت جامع آن مستلزم بهره‌گیری هم‌زمان از رویکردهای کالبدی، رفتاری و ادراکی در پژوهش‌های معماری و شهرسازی است.

مقدار ناهمگونی I^2 برابر با $۶۱/۴۴$ درصد نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از تفاوت نتایج مطالعات ناشی از تفاوت‌های واقعی میان پژوهش‌ها بوده و مفهوم حریمیت در زمینه‌ها، مقیاس‌ها و چارچوب‌های تحلیلی متفاوت به‌صورت یکسان موردبررسی قرار نگرفته است. این ناهمگونی از یک سو، بیانگر تنوع موضوعی و فضایی مطالعات است به‌گونه‌ای که بخش عمده پژوهش‌ها بر خانه‌ها و فضاهای مسکونی سنتی متمرکز بوده‌اند؛ درحالی‌که مجتمع‌های مسکونی معاصر، آپارتمان‌ها و فضاهای شهری سهم کمتری از مطالعات را به خود اختصاص داده‌اند. از سوی دیگر، تفاوت‌های روش‌شناختی نیز در شکل‌گیری این ناهمگونی نقش داشته است. پراکندگی و محدودیت داده‌های کمی، توسعه نیافتگی شاخص‌های استاندارد سنجش حریمیت در فضاهای جدید، و سهم کمتر پژوهش‌های ترکیبی در مقایسه با مطالعات صرفاً کمی یا کیفی، نشان می‌دهد که ظرفیت تلفیق تحلیل‌های کالبدی با ادراک تجربه زیسته ساکنان هنوز به‌طور کامل مورد بهره‌برداری قرار نگرفته است. افزون‌براین، اتکای بیش‌تر مطالعات به روش‌های اسنادی و مصاحبه‌ای در مقایسه با روش‌های میدانی

و مشاهده‌ای، حاکی از کم‌توجهی نسبی به ابعاد رفتاری و عملکردی محرمیت در فضاهای واقعی سکونت است. بنابراین، ناهمگونی مشاهده‌شده را می‌توان نه به‌عنوان ضعف نتایج، بلکه به‌عنوان نشانه‌ای از پیچیدگی، چندبعدی بودن و زمینه‌مندی مفهوم محرمیت در معماری و شهرسازی ایران تفسیر کرد؛ موضوعی که ضرورت گسترش مطالعات در بسترهای معاصر و توسعه ابزارهای سنجش جامع‌تر را بیش از پیش آشکار می‌سازد.

در مجموع، یافته‌های پژوهش حکایت از آن دارد که محرمیت هم‌چنان یکی از مؤلفه‌های اصلی شکل‌دهنده کیفیت فضایی در معماری و شهرسازی ایران محسوب می‌شود و جایگاه آن در مباحث علمی این حوزه کاملاً تثبیت شده است. با وجود این، بخش قابل‌توجهی از دانش موجود هم‌چنان مبتنی بر تحلیل نمونه‌های سنتی و تاریخی است و مطالعات کمتری به بازتعریف این مفهوم در شرایط معاصر پرداخته‌اند. از این‌رو، توسعه پژوهش‌ها در زمینه چگونگی انطباق اصول محرمیت با الگوهای نوین سکونت، مجتمع‌های آپارتمانی، تحولات اجتماعی و سبک زندگی معاصر، همراه با تدوین شاخص‌های استاندارد سنجش محرمیت و بهره‌گیری از رویکردهای ترکیبی، می‌تواند زمینه ارتقای دانش نظری و کاربرد عملی این مفهوم را در فرآیند طراحی معماری و شهرسازی فراهم سازد.

منابع

پورحیدرتوچاهی، مریم و پوراشمنان طالمی، محمد مهدی. (۱۳۹۹). تأثیر مسکن حداقل بر محرمیت (نمونه موردی: مسکن مهر رشت). معماری‌شناسی، ۳(۱۵)، ۱-۷.

حائری مازندرانی، محمدرضا. (۱۳۹۵). خانه، فرهنگ، طبیعت در معماری ایران (بررسی معماری خانه‌های تاریخی و معاصر به منظور تدوین فرآیند

و معیارهای طراحی خانه). تهران: مرکز مطالعات معماری و شهرسازی.

حیدری، علی‌اکبر و تقی‌پور، ملیحه. (۱۳۹۷). تحلیل محرمیت در خانه‌های سنتی براساس نسبت توده به فضا (نمونه موردی: خانه‌های تک حیاط در اقلیم گرم و خشک). نشریه معماری اقلیم گرم و خشک، ۶(۸)، ۷۷-۹۹
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.264.4.53711.1397.6.8.4.4>

شاه‌حسینی، حبیب؛ خندان، نادیا و کوره‌پز، رعنا. (۱۴۰۱). ارزیابی سیستماتیک مقالات معماری مجله علمی-پژوهی ایران و انتشارات (Elsevier (Q1). باغ نظر، ۹۲(۱۱۵)، ۲۰-۵۰. <https://doi.org/10.22034/bagh.2022.323996.5092>

کاظم‌زاده رائف، محمدعلی و میردیکوندی، صبا. (۱۳۹۹). بازشناسی چگونگی محرمیت در خانه‌های سنتی ایرانی با تأکید بر مظاهر حریم خصوصی در عناصر معماری نمونه موردی: خانه رسولیان یزد. معماری‌شناسی، ۳(۱۷)، ۸-۱۰.

محتشم، آرزو و حمزه‌نژاد، مهدی. (۱۳۹۴). تبیین ابعاد حریم در روابط فضاهای داخلی مسکن ایرانی-اسلامی با استفاده از فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی. صفه، ۲۵(۴)، ۵۱-۶۶. <https://doi.org/20.1001.1.1683870.1394.25.4.3.5>

معماریان، غلامحسین. (۱۳۷۳). آشنایی با معماری مسکونی ایرانی: گونه‌شناسی درون‌گرا. تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران.

علیزاده، هوشمند؛ ایراندوست، کیومرث؛ حبیبی، کیومرث؛ و رباطی، محمدبشیر. (۱۳۹۳). مفهوم محرومیت و فضا در شهرهای دوران اسلامی. پژوهش‌های معماری اسلامی، ۸(۲)، ۶۵-۷۸.

Borenstein, M.; Hedges, L. V.; Higgins, J. P. T. & Rothstein, H. R. (2009). *Introduction to meta-analysis*. John Wiley

BMJ, 327(7414), 557-560. <https://doi.org/10.1136/bmj.327.7414.557>

Landis, J. R. & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33(1), 159-174. <https://doi.org/10.2307/2529310>

Oxford. (2009). *English Dictionary, 2nd Edition*, Oxford: Oxford University press.

Rosenthal, R. (1979). The file drawer problem and tolerance for null results. *Psychological Bulletin*, 86(3), 638-641. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.86.3.638>

Sterne, J. A. C.; Sutton, A. J.; Ioannidis, J. P. A.; Terrin, N.; Jones, D. R; Lau, J.; Carpenter, J.; Rücker, G.; Harbord, R. M.; Schmid, C. H.; Tetzlaff, J.; Deeks, J. J.; Peters, J.; Macaskill, P.; Schwarzer, G.; Duval, S.; Altman, D. G.; Moher, D. & Higgins, J. P. T. (2011). Recommendations for examining and interpreting funnel plot asymmetry in meta-analyses of randomised controlled trials. *BMJ*, 343, d4002. <https://doi.org/10.1136/bmj.d4002>

& Sons. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9780470743386>

Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates. <https://doi.org/10.4324/9780203771587>

Dulark, Joseph. A. & Lipsey, Mark W. (1991). A Practitioner's Guide to Meta-Analysis, *American journal of Community Psychology*, 19(291), 291-332. <https://doi.org/10.1007/BF00938026>

Egger, M.; Davey Smith, G.; Schneider, M. & Minder, C. (1997). Bias in meta-analysis detected by a simple, graphical test. *BMJ*, 315(7109), 629-634. <https://doi.org/10.1136/bmj.315.7109.629>

Gifford, R. (1997). *Environmental Psychology Principles and Practice*. Boston: Allyn and bacon.

Higgins, J. P. T.; Thompson, S. G.; Deeks, J. J. & Altman, D. G. (2003). Measuring inconsistency in meta-analyses.